

[2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ମେସର୍ସ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

(ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8859/2011)

ଅକ୍ଟୋବର 20, 2011

[ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ, ଏସ୍.ଏଚ୍. କପାଡ଼ିଆ, କେ.ଏସ୍. ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ଏବଂ ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର କୁମାର

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ବିଦ୍ୟୁତ ଅଧିନିୟମ, 2003 :

ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ - ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ବୈଧାନିକ ଇତିହାସ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ - ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଧାରା 126 - ଏହାର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା : ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତିର ଉପଯୋଗ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତିର ଅନଧିକୃତ ଉପଯୋଗ ହେବ ଏବଂ ଏହାଦ୍ଵାରା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଲାଗୁ ହେବ ।

ଧାରା 126 - 'ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ଏବଂ 'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦର ସଂରଚନା ସମ୍ପର୍କରେ ଏହାର ପରିସର - ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଧାରା 126 ଏବଂ ଧାରା 135 - ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ - ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଧାରା 126 - ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ଗଣନା - ଏହାର ପ୍ରକ୍ରିୟା - ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଧାରା 127 - ଆବେଦନଯୋଗ୍ୟ ଆଦେଶ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା : ଅଧିନିୟମର ଧାରା 127 ର ଭାଷା ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ ଏକ ଚୁଡ଼ାତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଧାରା 127 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଧାରା 126 (2) ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି-ତଥା-ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆବେଦନଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ - ତେଣୁ, ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଳେପ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ଚୁଡ଼ାତ ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଉଚିତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାଧାରଣତଃ ମନା କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଧାରା 127 - ଅଧିନିୟମର ଧାରା 127 ଅନୁଯାୟୀ ଉପଲବ୍ଧ ବୈଧାନିକ ବିକଳ ପ୍ରତିକାର - ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ - ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ/କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର ପରିସର - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା : ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମେତ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସଂସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ବିଶେଷତଃ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଏହା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରୟୋଗ ହେବ, ଯଦି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନର ବିଚାର କରି ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରି, ଏହି ମାମଲାକୁ ଯୋଗ୍ୟତା ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର ପାଇଁ ସମ୍ପର୍କ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତି - ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟରଣ ଦ୍ଵାରା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ପ୍ରୟୋଗ ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଜଣାପଡ଼େ, ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ପ୍ରୟୋଗରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବେ - ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ, ଉତ୍ତରଦାତା-ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ଅସ୍ଵାଭାବିକ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ମନସ୍ଥ ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା - ଏହା କେବଳ ସେତେବେଳେ ହୋଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ଏକ ତ୍ରୁଟି ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏକ ବୈଧାନିକ ଆବେଦନ ପସନ୍ଦ କରିପାରିବେ ଯାହା ସ୍ଵୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ମାମଲାରେ କରାଯାଇ ନଥିଲା - ବିଜ୍ଞପ୍ତି/ଅସ୍ଵାଭାବିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶକୁ ଏକ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିବା ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର କୌଣସି ତ୍ରୁଟି କରିନଥିଲେ - ତେବେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାର ବାସ୍ତବ ବିବାଦ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରବେଶ କରି ଏହାର ଆଧିକାରୀକ ସୀମାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲେ - ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ, 1950 - ଅନୁକ୍ଳେପ 226 ।

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950 :

ଅନୁକ୍ଳେପ 226 - ଅସ୍ଵାଭାବିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ/କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର ପରିସର - ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଅନୁକ୍ଳେପ 226 - ବିକଳ ପ୍ରତିକାର - ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନର ପୋଷଣୀୟତା - ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ବିଧାନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା :

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା : ଏହି ବିଧାନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ - ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ସହ ଜଡ଼ିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଧାନର ସୁସଂଗତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଏକତ୍ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ - ଏପରି ଏକ ନିର୍ମାଣ ଯାହା ବିଧାନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ଉନ୍ନତ କରିବ, ଅଧିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ହେବା ପାଇଁ, ତାହା ଅନ୍ୟ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅପେକ୍ଷା ପସନ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯାହା ଅବଶିଷ୍ଟ ଫଳାଫଳ ଆଣିପାରେ ।

ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି 'ଅର୍ଥ', 'ଅର୍ଥ' ଏବଂ 'ଅତ୍ୟୁକ୍ତ' ଏବଂ 'ଅତ୍ୟୁକ୍ତ' କରେ ନାହିଁ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା : ଯେତେବେଳେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଏହି ତିନୋଟି ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିଛି, ଏହାର ସରଳ ଅର୍ଥ ବିଆଣ୍ଡିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏପରିକି ଏହା ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟବହାର ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ଵାରା ପସନ୍ଦ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନ - ଏହାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।

ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣ - ଏହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ।

ସ୍ଥାୟୀ କମିଟିର ଆଲୋଚନା - ଏହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ।

ଶବ୍ଦ ଏବଂ ବାକ୍ୟାଂଶ :

ଅସାଧୁ, 'ପ୍ରାଧିକୃତ', 'ଅପବ୍ୟବହାର' ଶବ୍ଦ - ଏହାର ଅର୍ଥ ।

'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦ - ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅଧିନିୟମ, 2003ର ଧାରା 126 ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଏହାର ଅର୍ଥ - ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ଉପଯୋଗ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି - ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅଧିନିୟମ, 2003ର ଧାରା 126 ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଏହାର ଅର୍ଥ - ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟମ ଶିଳ୍ପ ବର୍ଗରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ବର୍ଗରେ 99 KVA କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 110 KVAରୁ କମ୍ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ କ୍ଷମତା ରହିଥିଲା । 10 ଜୁନ୍, 2009 ରେ, କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମୁନିଟର ବ୍ୟବସାୟ ପରିସର ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ତମ୍ବ ବିବରଣୀ ଜାରି କରିଥିଲେ । ତମ୍ବ ବିବରଣୀରେ, ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ଚାହିଦା (MD) 142 KVA ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଜୁଲାଇ 25, 2009ରେ, ଆବେଦନକାରୀମାନେ, ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଚାହିଦାକୁ ବୃହତ ଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରି, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଏବଂ ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ତେବେ ସେହି ରାଶି ମଧ୍ୟ ଦେବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଦିନ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅଧିନିୟମ, 2003 ର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । 2008 ମସିହା ଜୁନ ମାସରୁ 2009 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରି 7,77,300/- ଟଙ୍କା ପାଇଁ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାକୁ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ସହିତ ଦୁଇ ଗୁଣିତ କରି KVA (ଅର୍ଥାତ୍, ବୃହତ ଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ଶୁଳ୍କ) ପିଛା 200 ଟଙ୍କା ହାରରେ 15 ମାସ ପାଇଁ ଗଣନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା ନିଜର ଆପତ୍ତି/ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର କ୍ଷମତା ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଭିତ୍ତି କରି ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଚ୍ଚ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଏବଂ ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାରର ସୂଚନାକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ତମ୍ବ ତାରିଖ, ଅର୍ଥାତ୍ 10 ଜୁନ୍, 2009 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବସାୟିକ ପରିସରରେ କୌଣସି ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ଉଦ୍ୟୋଗ ଭାବରେ

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣର ଗଠନ, ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ ନିୟାମକ ଆୟୋଗ ପାଇଁ ଅଧିକ ନିୟାମକ କ୍ଷମତା ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ ଚୋରି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରାବଧାନ ପାଇଁ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । କ୍ଷମତାର ଅପବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ବିଦ୍ୟୁତ କ୍ଷମତାର ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବହାର ଭଳି ମନ୍ଦାଚରଣର ଦଣ୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧରେ 2003 ଅଧିନିୟମରେ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଚୋରି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ; ଯାହାର ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ଵାରା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜସ୍ଵ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବ ଥିଲା । ଏହା ହେଉଛି ବୈଧାନିକ ଇତିହାସ ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ଉନ୍ନତ ନିୟାମକ, ତଦାରଖ ଏବଂ ରାଜସ୍ଵ ଆଦାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ, ଗୋଟିଏ ପଟେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ ବିଦ୍ୟୁତ ଚୋରିକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ମିଳିତ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାଟି ପୂର୍ବ ମାମଲା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।

2. ପ୍ରଶ୍ନ (1)

2.1.1 ବିଦ୍ୟୁତ ଅଧିନିୟମ, 2003 ପ୍ରଣୟନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ 'ରାଜସ୍ଵର ଧାନ' ଏହି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ସମୟରେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ସହିତ ଗୁରୁତ୍ଵ ବହନ କରୁଥିବା ପ୍ରମୁଖ ବିଚାର ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା । 2003 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟାମକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆୟୋଗକୁ ଶୁଳ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ, ଯାହା ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଉପରେ ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ଆଧାର ହେବ, ଯାହା ସେହି ଉପଭୋକ୍ତା କେଉଁ ବର୍ଗରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏପରି ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ଶକ୍ତି କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ତାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଉତ୍ତରଦାତା ତରଫରୁ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ କଠୋର ଏବଂ ପାଠ୍ୟରୂପରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସୁବିଷ୍ଟତ ଭାବରେ ପଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ହେଉଛି ଏକ ଆଇନ ଯାହା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିତରଣ ପାଇଁ ଏକ ନିୟାମକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ କରିବା ସହିତ ଏହି ସମଗ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଗୁରୁତର ବିଭାଗ ପରିଶାପ ସହିତ ମଧ୍ୟ ମୁକାବିଲା କରିଥାଏ । ଏପରି ବିଧାନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଦୁଇଟି ସୂକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଉଚିତ ତାହା ହେଉଛି ଏକ୍ସ ଭିସେରିବସ୍ ଆକ୍ଟ୍ସ୍ (ଅଧିନିୟମକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା) ଏବଂ ଉର୍ ରେସ୍ ମ୍ୟାଜିସ୍ ଭେଲେଟ୍ କୁଆମ୍ ପେରେଟ୍ (ଏକ ଜିନିଷକୁ ଅସ୍ଵୀକାର କରିବା ଅପେକ୍ଷା ଏହାକୁ ବୈଧ କରିବା ଭଲ) । ଏହା ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ବିଧିଗ୍ରହଣ ଏକ ସ୍ଥିର ମତ ଯେ ବିଧାନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ୍ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ, ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ସମଗ୍ର ବିଧାନର ସୁସଂଗତ ସଂରଚନା କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି ବୁଝିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ଏପରି ଏକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯାହା ବିଧାନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ଉନ୍ନତ କରିବ, ଅଧିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ହେବ, ତାହା ଅନ୍ୟ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅପେକ୍ଷା ପସନ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯାହା ଅବାଞ୍ଚିତ ଫଳାଫଳ ଆଣିପାରେ ।

2.1.2. ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଆଇନକୁ ସାଧାରଣତଃ କଠୋର ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଏ, କିନ୍ତୁ ଏହି ନିୟମ ବ୍ୟତିକ୍ରମରୁ ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଦଣ୍ଡବିଧାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ, ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇପାରିବେ ଯେ କୌଣସି ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ, ଆକ୍ଷରିକ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ଏବଂ ଆଭିଧାନିକ ଗଠନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଅପରାଧର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଏବଂ ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆଇନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 127 ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାସ୍ତବରେ ଏକ ସଂହିତା ଭାବେ ପରିଗଣିତ ହେବ । ଯାଞ୍ଚ କରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାର ଅଧିକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାର ପଦ୍ଧତି ପାଇଁ ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତା କେତେ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ ତାହା ଗଣନା କରିବାର ପଦ୍ଧତି ପ୍ରଦାନ କରେ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି, ବିଦ୍ୟୁତର ଏପରି ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ଏକ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇବା । 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ରୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, ଯେଉଁ ସମୟରେ ଏହି କ୍ଷମତାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେହି ସମୟରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ରୁକ୍ତିନାମା, ସର୍ବାଧିକ ଅନୁମୋଦିତ/ସଂସ୍ଥାପିତ ଭାରଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାରକୁ ନିଷେଧ କରାଯାଇଛି । ଖୁଲାପ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହା ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବା ପରିଣାମ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଏକ ଦାବି ଆବେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । ଏହି ପରିଭାଷିତ ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଆଇନରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନଥିବା ଉପାୟରେ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ବିଫଳ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପାଠ୍ୟଗତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅପେକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୀତି ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ 2003 ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ, ବିଶେଷ କରି, ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିବେ ।

ବଳରାମ କୁମାରୀଙ୍କ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (2003) 7 SCC 628; ପଣ୍ଡିତବଜ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଆଇନଗତ ବ୍ୟାପାରର ଅଧୀକ୍ଷକ ଏବଂ ଚେତକ ବନାମ ଅବନୀ ମଇତି (1979) 4 SCC 85; 1979 (3) SCR 472 - ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।

2.1. 3. ବିଧାନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଭିନ୍ନ ନୀତିକୁ ଲାଗୁ କରିବା ସମୟରେ କୌଣସି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଚାର । ସାଧାରଣତଃ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ସମାଲୋଚନା କରିବେ ନାହିଁ । କୌଣସି ବିଲ୍ ଉପରେ ସ୍ଥାୟୀ କମିଟିର ଆଲୋଚନା ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ନୀତିବଚନ ହୋଇନପାରେ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ କିଛି ଆଲୋଚନା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା କିଛି ଲାଭଦାୟକ ହୋଇପାରେ ଯାହା ଅଧିନିୟମର ମୂଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ । ସ୍ଥାୟୀ ଶକ୍ତି କମିଟି, 2001, ନିଜ ଆଲୋଚନାରେ କହିଥିଲେ ଯେ, 'କମିଟି ଭାବୁଛି ଯେ ଏହି କ୍ଷମତାକୁ ଅସାଧୁ ବ୍ୟକ୍ତିକ ଦ୍ଵାରା ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି' । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଵତଃ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ, ସେଗୁଡ଼ିକ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ପରିସ୍ଥିତି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହା ଏହି

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଏକ କାରଣ ହେବ ଯାହା ଆଇନଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ତେଣୁ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ, ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମାବଳୀ ସହିତ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଏପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେପରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅଧିନିୟମର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ସହିତ ଏହାକୁ ପାଠ୍ୟଗତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅପେକ୍ଷା ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦିଆଯିବ ।

2.2. 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଏବଂ 135 ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ।

2.2.1. ସେମାନଙ୍କର ସରଳ ପଠନ ପରେ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଏବଂ 135 ର ବିଷୟବସ୍ତୁରେ ଥିବା ପ୍ରଭେଦ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦେଖାଯାଏ । ସେଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏବଂ ଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ଏବଂ ଆଇନରେ ଏହାର କୌଣସି ସାଧାରଣ ଆଧାର ନାହିଁ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଏବଂ 127 ମିଳିତ ଭାବେ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂହିତା ଗଠନ କରେ ଯାହା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅଧୀନରେ ଆସୁନଥିବା ମାମଲାରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଚାରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 'ଅପରାଧ ଏବଂ ଦଣ୍ଡ' ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଭାଗ XIV ଅଧୀନରେ ଆସେ ଏବଂ ଏହି ଧାରାର ଶୀର୍ଷକ ହେଉଛି 'ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚୋରି' । ଏହି ଧାରାର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, 'ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଅସାଧୁ ଭାବେ' ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ କରିବା କିମ୍ବା ଉପଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135ର ଉପଧାରା (1) ର (a) ରୁ (e) ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ, ତାକୁ ତିନି ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାରାଦଣ୍ଡ କିମ୍ବା ଜରିମାନା କିମ୍ବା ଉଭୟ ଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯିବ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କିମ୍ବା ଏହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ ବ୍ୟତୀତ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ର ଉପ-ଧାରା (1A) ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ନ ପକାଇ, ଉପଯୁକ୍ତ ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଦିଗରେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ପଦାଧିକାରୀଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ, ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ କିମ୍ବା ଯୋଗାଣକାରୀ ତୁରନ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଏପରିକି ଉକ୍ତ ଧାରାର ଉପ-ଧାରା (2) ରୁ (4) ଅନୁଯାୟୀ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟ ନେଇପାରିବେ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅନୁଯାୟୀ ଯେଉଁ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରେ, ତାହା ଦଣ୍ଡାଦେଶ ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ସିଧାସଳଖ ଆନୁପାତିକ ଏବଂ କେତେ ପରିମାଣର ଶକ୍ତି ଅପସାରିତ ହୋଇଛି ତାହା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବିପରୀତରେ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଗୁ ହେବ ଯେଉଁଠାରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚୋରି ହୋଇନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଯୋଗାଣ ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଅପବ୍ୟବହାରର କାରଣ ହେଉଛି, ଯାହା 'ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଆସିପାରେ ।

2.2.2. 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚୋରି ଅପରାଧ ଏବଂ ଏହିପରି ଚୋରି ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ଜୋରିମାନା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅପରାଧିକ ବିଧିଶାସ୍ତ୍ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଚୋରି ଠାବ କରିବା ପାଇଁ ଅପରାଧର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କିମ୍ବା ଜ୍ଞାନ ହେଉଛି ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ କାରଣ । ଅପରପକ୍ଷରେ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 କୌଣସି ଅପରାଧିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟରେ କହୁନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଦେଖାଯାଏ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଉପଲବ୍ଧ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ଅଟେ । ଏଥିରେ ଏପରି କୌଣସି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ କିମ୍ବା ଉପାଦାନ ନାହିଁ ଯାହା ଅପରାଧର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅପରାଧକୁ ଧାରଣାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବ । ଏହିପରି, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଅନୁଯାୟୀ 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ମାମଲା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅନୁଯାୟୀ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ଯେକୌଣସି ପଦ୍ଧତି ଦ୍ଵାରା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅପବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ମାମଲାଠାରୁ ଏହି ମାମଲା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଭିନ୍ନ ହେବ । ଏକ ସ୍ଵଳ୍ପ ଉଦାହରଣ ହେଉଛି, ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତା ସ୍ଥାପିତ ଶକ୍ତି ସାଧାରଣ ଟୁଳନାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଭାର ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଯୋଗାଣର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ଭାଇକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଛି, ତେବେ ମାମଲା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଅଧୀନରେ ଆସିବ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଯଦି ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତା, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 (a) ରୁ 135 (e) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ମାଧ୍ୟମ ଏବଂ ପଦ୍ଧତି ଦ୍ଵାରା, ଅସାଧୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ବିନା ଅନୁମତିରେ ଶକ୍ତି ଅପସାରଣ କରିଛନ୍ତି, ଯେପରିକି ସ୍ଥାପିତ ମିଟରକୁ ଏଡ଼ାଇ ସିଧାସଳଖ ସଂଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା, ଏହି ମାମଲା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅଧୀନରେ ଆସିବ । ତେଣୁ, ଗୋଟିଏ ପଟେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ମାମଲା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ଵଳ୍ପ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । ଆଇନରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସମାନତା ନାହିଁ । ସେମାନେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ଅସ୍ଥାୟୀ ଏବଂ ରୁଡ଼ାକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାର କ୍ଷମତା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ରୁକ୍ତିନାମା କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର ମାମଲା ଏହିପରି କ୍ଷମତା ଅଧୀନରେ ଆସିବ । ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଅନିୟମିତତା ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତା 'ପରେ ଚୋରି ମାମଲା ଯାହା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ।

2.2.3. 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ 'ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଅସାଧୁ ଭାବରେ' ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି କରିବ, ଯାହାଦ୍ଵାରା ବିଦ୍ୟୁତ ଅପବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ଉପଯୋଗ କରିବ, ତାହାକୁ 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯିବ । 'ଅସାଧୁତା' ହେଉଛି ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା ଯାହା ସେହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡିତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ତାହାର ଅସ୍ଥିତ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ସାଧାରଣ ଭାଷାରେ 'ଅସାଧୁ' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଉଛି 'ସଚ୍ଚୋଟତାର ଅଭାବ' । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର 'ଅସାଧୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ' ରହିପାରେ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ, ଯଦି ସମ୍ପର୍କିତ ନେବା ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି, ବେଆଇନ ଉପାୟରେ, ସମ୍ପତ୍ତି ହାସଲ କରିବା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଇନଗତ ଭାବରେ ହକଦାର ନୁହେଁ କିମ୍ବା ଅନୈତିକ ଉପାୟରେ, ସମ୍ପତ୍ତି ହରାଇବା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଇନଗତ ଭାବରେ ହକଦାର ଅଟେ । 'ଅସାଧୁତା' ହେଉଛି ଏକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଯାହା ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା, 1860 ର ଧାରା 24 ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ଯେ, 'ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାୟ ଭାବେ ଲାଭ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାୟ ଭାବେ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ସେ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅସାଧୁ ଭାବରେ କରିଥାଏ ବୋଲି କୁହାଯାଏ' । ଏହି ସମସ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଅସାଧୁତା ହେଉଛି ମନର ଏକ ଅବସ୍ଥା ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟକୁ ପ୍ରତାରଣା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଠକାମି ଏବଂ ପ୍ରତାରଣାମୂଳକ ମନରେ ଅନ୍ୟକୁ

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ଏହି ଅଧିନିୟମଟି 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135ର ଉପ-ଧାରା (1) (a) ରୁ (1) (e) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକାରର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରାଯାଏ ଏବଂ ମାନସିକ ଛିଡି, ଭୁଲ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରହିଥାଏ, ତେବେ ବ୍ୟକ୍ତି 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଦଣ୍ଡ ଏବଂ ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ହେବ । ଏହାର ବିପରୀତରେ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଅନୁଯାୟୀ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆଧାର ନୁହେଁ ।

ଡକ୍ଟର ଏସ୍. ଦତ୍ତ ବନାମ ୟୁ.ପି. ରାଜ୍ୟ AIR 1966 SC 523 : 1966 SCR 493 - ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।

ପି. ରାମନାଥ ଆୟାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଲିଖିତ ଦି ମି' ଲେକ୍ଚିକନ୍ (2ୟ ସଂସ୍କରଣ 1997); କଲିକ୍ତା ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷକୋଷ; ବ୍ଲକ୍ସ ଲ ଅଭିଧାନ (ଅଷ୍ଟମ ସଂସ୍କରଣ)-କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

2.3. 'ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ଏବଂ 'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରା 126ର ପରିଧି ଏବଂ ପରିସର

2.3.1. ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ଚିତ୍ତା କରେ : (i) ଜଣେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀ କୌଣସି ସ୍ଥାନ କିମ୍ବା ପରିସର ଏବଂ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଲାଗିଥିବା କିମ୍ବା ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ସରଞ୍ଜାମ, ଯନ୍ତ୍ରପାତି, ଯନ୍ତ୍ର, ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ କରିବେ । (ii) ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାରରେ ଲିପ୍ତ ଥିବାର ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବେ । (iii) ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦେୟ ହେବାକୁ ଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଳ୍କକୁ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କ ରାୟ ଅନୁସାରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ଆକଳନ କରିବେ । (iv) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦକ୍ଷେପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯିବ, ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି, ଯଦି ଥାଏ, ଦାଖଲ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ । (v) ଆକଳନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିକଟରେ ଶୁଣାଣିର ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ତାରିଖ ଠାରୁ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଏକ ରୁଡ୍ଡାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । (vi) ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି, ସେ ଏପରି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତିର ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମୁକ୍ତ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ସେ ଏହିପରି ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରନ୍ତି, ସେଠାରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ରୁଡ୍ଡାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯିବ, ଯାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 127 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି ।

2.4. ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ଗଣନା

2.4.1. ଯେଉଁଠି ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିବେ ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି, ସେହି ସମଗ୍ର ଅବଧି ପାଇଁ ଆକଳନ କରାଯିବ ଯେଉଁଠି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଏପରି ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି ଏବଂ ଯଦି ସେହି ଅବଧିକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ତେବେ ଏହା ଯାଞ୍ଚ ତାରିଖର

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ତୁରନ୍ତ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ 12 ମାସର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବ ଏବଂ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ସେବାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବର୍ଗ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ଶୁଳ୍କର ଦୁଇଗୁଣ ହାରରେ ଆକଳନ କରାଯିବ । ଏହି ଗଣନାକୁ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (5), 126 (6) ଏବଂ 127 ଅନୁଯାୟୀ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

2.4.2. ଏହାର ସରଳ ପଠନରେ 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ବିଦ୍ୟୁତର ଏପରି ବ୍ୟବହାର ଯାହା ବୋର୍ଡର ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ନୁହେଁ । 'ପ୍ରାଧିକାର ଅର୍ପଣ' ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କ ଅନୁମତି' କୁ ବୁଝାଏ, ଏହିପରି ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ବିଷୟକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥାଏ । ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ସର୍ବଦା 2003 ଅଧିନିୟମ, ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମା ଆକାରରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗାଣର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ, ଯେତେବେଳେ ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ସମସ୍ତର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହାକୁ 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ବୋଲି ବୁଝାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଏହି ସାଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଏହି ଶବ୍ଦଟିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ବାଛିଛନ୍ତି । 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ଅର୍ଥ ହେଉଛି 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଖଣ୍ଡ (b) ର ଉପ-ଖଣ୍ଡ (i) ରୁ (v) ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଉପାୟ ଏବଂ କାରଣ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତର ବ୍ୟବହାର । ଏହି ଧାରାରେ 'ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ର କେତେକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ର ଅର୍ଥ ସେହି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା କୁହାଯାଇଛି, ଏବଂ ଏହିପରି ଅନ୍ୟ ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାରକାରୀ, ଯାହା ବୈଧାନିକ କିମ୍ବା ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରେ ।

2.4.3. 'ଅନଧିକୃତ' ହେଉଛି ଏକ ଧାରଣା ଯାହା ବିଭିନ୍ନ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଦିଲ୍ଲୀ ବିକାଶ ଅଧିନିୟମ, 1957 ('ଡିଡିଏ ଅଧିନିୟମ') ର ଧାରା 31A ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ପରିସରର ଅପବ୍ୟବହାର, ଅନଧିକୃତ ବିକଶିତ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସେ, ତେବେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଖରେ 'ଅନଧିକୃତ' ବିକାଶକୁ ମୋହର ଦେବାର କ୍ଷମତା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏପରି ଅପବ୍ୟବହାର 'ଅନଧିକୃତ ବିକାଶ' ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ନ ଆସେ, ତେବେ ଏପରି କ୍ଷମତା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସାଧାରଣ ଅପବ୍ୟବହାର ଡି.ଡି.ଏ. ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅନଧିକୃତ ବିକାଶର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ । ନଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ଉପଯୋଗ ହେବା ଦ୍ୱାରା, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ପରିଧି ଏବଂ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷଣ ଭାବରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ 'ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ଦୋଷୀ' ଭାବେ ପରିଗଣିତ କରାଯାଇଛି ।

ଏମ୍.ସି. ମେହେଟା ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ (2006) 3 SCC 391 - ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।

2.4.4. 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ଖଣ୍ଡର ସଂଜ୍ଞା ଧାରାରେ ବ୍ୟବହୃତ 'ଅର୍ଥ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ଯେଉଁ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି, ତା'ର ଅର୍ଥ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଏହାର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ ହୋଇପାରେ । ଏହି ଶବ୍ଦଟି ସାଧାରଣତଃ ଯୋଗାଯୋଗ ବିଷୟରେ ଏକ ଭୁଲ କିନ୍ତୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବୁଝାମଣାକୁ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ କରେ । 'ଅର୍ଥ'

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

ନିଜେ ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଶବ୍ଦ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ 'ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ' ଶବ୍ଦ ସହିତ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ, 'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରି ଏକ ପରିଭାଷା ଏକ ଶବ୍ଦର ଆକ୍ଷରିକ ଅର୍ଥର ଏକ ବିବୃତ୍ତି ଅଟେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ 'ଅର୍ଥ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ' କୁ ଏକ ପରିଭାଷା ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଏହି ଧାରାଟିକୁ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ । କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନା କେବଳ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ କରିବା ସମୟରେ, ଏହା ଧାରାର ଭାଷା, ଅଧିନିୟମର ଯୋଜନା, ବିଧାନମଣ୍ଡଳର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ ।

ରୁକ୍‌ସ୍ ମିଲ୍ ଡିକ୍‌ସନାରୀ (ଅଷ୍ଟମ ସଂସ୍କରଣ) ପୃଷ୍ଠା 1001 - କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

2.4.5. 'ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ସଂରଚନା' ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଏକ ମୌଳିକ ନୀତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନିୟମକୁ ଅତ୍ୟଧିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କିମ୍ବା ଅତ୍ୟଧିକ ବିସ୍ତାର କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଏହି ନିୟମକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଏହି ଉପସଂହାରକୁ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟ ହାସଲ କରୁଥିବା ଏକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହା ଅଧିନିୟମର କାରଣକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବ ନାହିଁ । ଯଦିଓ ସୀମିତ ପରିମାଣରେ, ଆଇନର ବିକାଶ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଉଭୟ ଆକ୍ଷରିକ ଏବଂ ସୀମିତ ବ୍ୟାଖ୍ୟାରୁ ମୁକ୍ତ ଅଟେ । ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମୟରେ ରୁକ୍‌ଭିତ୍ତିକ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିୟମାବଳୀରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାପକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଛି । ଏହି ଫଳାଫଳ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟତିକ୍ରମର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି ଯାହା ସାଧାରଣ ଜୀବନରେ ଯେକୌଣସି ଗମ୍ଭୀର ବକ୍ତବ୍ୟକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁଥିବା ସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିମତା ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରପତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର ପଦ୍ଧତିକୁ ସମାନ କରିଥାଏ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବ ଓ ପ୍ରଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ହେଉଛି ଦସ୍ତାବିଜର ଏକ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଚାର ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଅକ୍ତିମ ଫଳାଫଳର ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତୀତା ହାସଲ କରାଯାଇପାରିବ । ଆଉ ଏକ ସମାନ ନିୟମ ହେଉଛି ବ୍ୟବହାରିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ନିୟମ । ଏହି ପରୀକ୍ଷା ବର୍ତ୍ତମାନର ବିଧାନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଯେଉଁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତୃଣମୂଳ ବାସ୍ତବତାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଆଇନକୁ ବିଫଳ କରିଦେବ, ତାହା ସାଧାରଣ ବିବେକର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ, ଯାହା ଏହି ପ୍ରୟୋଗକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବ ।

2.4.6. ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଶ୍ଚିତ ନିଅନ୍ତି ଯେ, ପାଠ୍ୟଗତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ନିର୍ମାଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ, ସେତେବେଳେ ଏପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ହାସଲ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଆଇନଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ହେବ । ବୈଧାନିକ ଯୋଜନା ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସେହିସବୁ ମାମଲାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯାହା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅଧୀନରେ ବିଶେଷ ଭାବେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଉଛି ତାହା ହେଉଛି, ବିଦ୍ୟୁତର

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ଅପବ୍ୟବହାର/ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ବନ୍ଦ କରିବା ସହିତ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତିର ପ୍ରତିରୋଧ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା । ଏହି ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ହିଁ 'ଅର୍ଥ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ପରିସରକୁ ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ଏହା ଧରାଯାଏ ଯେ 'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାରର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ଧାରା 126 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (b) ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ଣ୍ଣିତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ, ତେବେ ଏହା 2003 ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରିବ, କାରଣ ଯୋଗାଣ ଚୁକ୍ତିନାମା, ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଭଙ୍ଗ କରିବାର ବିଭିନ୍ନ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଦାୟିତ୍ୱ ରକ୍ଷା ପାଇଯିବ । ତେଣୁ ଏଭଳି ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଜାଣିଶୁଣି 'ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ' ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ବାଦ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର କ'ଣ ହେବ ତାହା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେବଳ 'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (b)ର ଧାରା (iv) ଏବଂ ଉପ-ଧାରା (5) ଉଭୟକୁ 2007ର ସମାନ ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ 26 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧନ/ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟ ଥିଲା, ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା, ଯାହାକି 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135ର ଅର୍ଥରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଚୋରି ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଏହି ସଂଶୋଧନକୁ ଏହାର ଉପଯୁକ୍ତ ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହା 2003 ଅଧିନିୟମର ଯୋଜନା ସହିତ ଖାପ ଖୁଆଇବ ଏବଂ ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟ ହାସଲ କରିବ । 'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦକୁ ସବୁବେଳେ ଏତେ କଠୋର ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ଏହିପରି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପରିଭାଷା ଖଣ୍ଡରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏପରି ଅନେକ ମାମଲା ଏବଂ ଉଦାହରଣ ରହିପାରେ ଯେଉଁଠାରେ 'ଅର୍ଥ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ଉଦାର ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ସମ୍ମିଳିତ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ କିନ୍ତୁ ସଂଜ୍ଞାର ପରିସର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ, ଅବଶ୍ୟ, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ସେହି ଆଇନ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

କେ.ଭି. ମୁଥୁ ବନାମ ଅଙ୍ଗମୁଥୁ ଅମ୍ମଲ (1997) 2 SCC 53 : 1996 (10) Suppl SCR 188; ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ପ୍ରଭାକରନ୍ ବିଜୟ କୁମାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (2008) 9 SCC 527 : 2008 (7) SCR 673 ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।

2.4.7. ଏହାକୁ ଆଇନର ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ଭାବରେ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ 'ଅର୍ଥ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଦେଖାଯାଏ, ତାହା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସୀମିତ କରିଥାଏ । ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର ଏହି ନିୟମ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ବିନା ନୁହେଁ କାରଣ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥାଇପାରେ, ଯାହାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପାଇଁ କିଛି ମାତ୍ରାରେ ଉଦାର ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯାହା ପ୍ରଣୀତ ଆଇନର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନଷ୍ଟ କରିବ ତାହା ଏଡ଼ାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (b) ର ବିଭିନ୍ନ ଉପ-ଧାରାରେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ଅନ୍ୟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ଅଧିକ ପ୍ରୟୋଗର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସୂଚିତ କରେ । 'ଯେକୌଣସି କୃତ୍ରିମ ଉପାୟ', 'ଲାଭସେଦ୍ୱାରୀକ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇନଥିବା ଉପାୟ' ଇତ୍ୟାଦି

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ଶବ୍ଦ ଯାହା ଭାଷାଗତ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଯାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇ ନାହିଁ ତାହା ଅତ୍ୟୁକ୍ତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, 'ଯେକୌଣସି କୃତ୍ରିମ ଅର୍ଥ' ହେଉଛି ଏକ ସାଧାରଣ ଶବ୍ଦ ତେଣୁ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି 'ଅର୍ଥ' କୁ ସାଧାରଣ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । 'ଅର୍ଥ', 'ଅର୍ଥ ଏବଂ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ' ଏବଂ 'ଅତ୍ୟୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଏହି ତିନୋଟି ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିଛି, ଏହାର ସାଧାରଣ ଅର୍ଥ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏପରିକି ଏହା ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟବହାର ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ପସନ୍ଦ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ସାଧାରଣ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଅନ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏହିପରି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟବହାର ନକରିବାକୁ ସମର୍ଥନ କରିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ, ଧାରା 126ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା 'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦକୁ 'ଅତ୍ୟୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ' ଏବଂ/କିମ୍ବା 'ଅର୍ଥ ଏବଂ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ କରେ' ର ବିପରୀତରେ ବ୍ୟବହାର କରିଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ସ୍ପଷ୍ଟ ପରିଣାମ ମିଳିପାରିବ ଯେ, ଏପରିକି ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିସରକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଆବଦ୍ଧ କିମ୍ବା ସୀମିତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁନଥିଲା ।

ୟୁରେକା ପୋର୍ଟସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆହ୍ଲାବାଦ ବ୍ୟାଙ୍କ (2010) 6 SCC 193 : 2010 (5) SCR 990 - ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।

2.4.8. ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଯୋଗାଣର ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମର ନିୟାମକ ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ହେଉଛି ଏକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଯାହା, ଏହାର ସରଳ ପଠନରେ, ବିଦ୍ୟୁତର ସମସ୍ତ ଅପବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ଏପରିକି ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର କରିବା ସମୟରେ ହୋଇଥିବା ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ଏହାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ପରିସରଭୁକ୍ତ କରିପାରେ । ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ସୀମିତ କରିବା ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବର୍ଗ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ପ୍ରୟୋଗକୁ ସୀମିତ କରିବା କଷ୍ଟକର । ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯେ ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତାକୁ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ, ଯୋଗାଣର ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ପ୍ରଣୀତ ନିୟାମକ ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ସୀମିତ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ । ଅନୁଜ୍ଞାପତ୍ର ମଞ୍ଜୁର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ହିଁ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଏକ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ନିୟାମକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହେବ । ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନଧିକୃତ ଭାବରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, ତେବେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ତୁଚ୍ଛିଭିକ୍ତି, ନିୟାମକ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରାଯାଇପାରିବ । ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ ନିୟାମକ ଆୟୋଗ 2003 ଅଧିନିୟମ, ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1995ର ଭାଗ-VI ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 181 (2) (t), (v), (w) ଏବଂ (x) ଅନୁଯାୟୀ ନିଜର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହାକୁ ସମ୍ମତ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ବିଦ୍ୟୁତ ବିତରଣ ଏବଂ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯେପରିକି ହିସାବ ଦେବା ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଦେୟର ପଞ୍ଜି, ଯୋଗାଣ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ବିତରଣ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କ କ୍ଷମତା, କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । 21 ମେ, 2004 ରେ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଏଗୁଡ଼ିକୁ 'ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟମାବଳୀ ଆୟୋଗ ବିତରଣ (ଯୋଗାଣ ସର୍ଭିସ୍) ସଂହିତା, 2004 (ଯୋଗାଣ ସର୍ଭିସ୍) କୁହାଯାଉଥିଲା । ଏହି ରାଜିନାମା ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ରୁକ୍ମିନୀମାର ଖଣ୍ଡ (2) ଯୋଗାଣର ସର୍ଭିସ୍ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଏଥିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଉପଭୋକ୍ତା ଗ୍ରିଡ୍ କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ୍ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍ (ଯୋଗାଣର ସାଧାରଣ ସର୍ଭିସ୍) ନିୟମାବଳୀ, 1995 ର ଏକ ନକଲ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହାର ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ବୁଝିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଥିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ଭିସ୍ ପାଳନ କରିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଛନ୍ତି । ଉତ୍ତରଦାତା 'ମଧ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ବର୍ଗ' ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତା ଥିଲେ ।

2.4.9. ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ଭିସ୍ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ 'ରୁକ୍ମିନୀମା ଚାହିଦା' ସମ୍ପର୍କରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଶକ୍ତି ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରାଯିବ । ରୁକ୍ମିର ଏହି ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷଣ୍ଡ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଶୁଳ୍କ ସିଧାସଳଖ ଅନୁମୋଦିତ/ସଂଯୁକ୍ତ ଶକ୍ତି କ୍ଷମତା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ ଯଦି ଏହା ଅନୁମୋଦିତ/ସଂଯୁକ୍ତ କ୍ଷମତାରୁ ଅଧିକ ହୁଏ ତେବେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ବ୍ୟବହୃତ କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟ ଏହା ଲାଗୁ ହେବ । ଉତ୍ତରଦାତା 110 KVA ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ସଂଯୁକ୍ତ କ୍ଷମତା ସେହି ଉଚ୍ଚ ସୀମାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରେ, ତେବେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବର୍ଗ 'ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ୟୋଗ' ରୁ 'ବୃହତ୍ ଉଦ୍ୟୋଗ' କୁ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇପାରେ, ଯାହା ଏକ ଉଚ୍ଚ ଶୁଳ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ । ଯୋଗାଣ ସର୍ଭିସ୍ ଆଧାର VII, ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗ ଏବଂ ଶୀର୍ଷରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରିଛି । ଘରୋଇ, LT ଶିଳ୍ପ, LT/HT ଶିଳ୍ପ, ବୃହତ୍ ଶିଳ୍ପ, ଭାରୀ ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସମ୍ପଦ ଶିଳ୍ପ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ଦିଆଯାଇପାରିବ । ନିୟମାବଳୀ 80 ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଶିଳ୍ପ LT/HT ବର୍ଗରେ ଆସିବ, ଯଦି ଏହା 22 KVA ଏବଂ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 110 KVA ଠାରୁ କମ୍ ରୁକ୍ମିନୀମା ଚାହିଦା ଥିବା ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଯୋଗାଣ ସହ ଜଡ଼ିତ । ତେବେ, ନିୟମାବଳୀ 80 (10) ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏକ 'ବୃହତ୍ ଶିଳ୍ପ' ରେ ପରିଣତ ହେବ ଯଦି ଏହା 110 KVA ଏବଂ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 25,000 KVA ଠାରୁ କମ୍ ରୁକ୍ମି ଚାହିଦା ଥିବା ଏକ ଶିଳ୍ପକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଅତ୍ୟଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କାରଣରୁ ଏହି ବର୍ଗ ବଦଳିବା ପରେ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର୍ତ୍ତ ସ୍ୱୟଂକ୍ରିୟ ଭାବେ ବଦଳି ଯିବ । ନିୟମାବଳୀ 82 ଅନୁଯାୟୀ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କର ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ପୁନଃବର୍ଗୀକରଣ କରିବାର ଅଧିକାର ରହିଛି, ଯଦି ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ଭୁଲ ଭାବରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ରୁକ୍ମିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଗାଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବଦଳିଛି କିମ୍ବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର ସେହି ବର୍ଗର ସୀମା ଅତିକ୍ରମ କରିଛି ଇତ୍ୟାଦି । ଯୋଗାଣର ସର୍ଭିସ୍ ଏପରିକି ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତ୍ୟଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିଷେଧାଦେଶ ରହିଛି । ଯୋଗାଣର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ଭିସ୍, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ରୁକ୍ମି ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସାମୁହିକ ପଠନ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମୋଦିତ/ସଂଯୁକ୍ତ ଭାରଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଏକ 'ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ହେବ । ଏହା ହେଉଛି କାରଣ ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବହୃତ ରୁକ୍ମିର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ଭିସ୍ ଏବଂ ବୈଧାନିକ

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

ସର୍ଭାବଳୀର ଉଲ୍ଲଂଘନ ଅଟେ, ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଏପରି ଅଧିକ ବ୍ୟବହୃତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ କ୍ଷତିକାରକ ହୋଇଥାଏ, କାରଣ ଏହା ସମଗ୍ର ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅତଳ କରିଦେବ, ଏହାର ଦକ୍ଷତା, ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବ ଏବଂ ଏପରିକି ଭୋଲଟେଜ୍ ଅସ୍ଥିରତାକୁ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ । କିଛି ସମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଯେଉଁଠାରେ ଉପଭୋକ୍ତା ବୃକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଭାରଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ଵାରା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣର ସାଧାରଣ ସର୍ଭାବଳୀ ଏବଂ ଏହାର ଖଣ୍ଡ 31 (f) ରେ ବୋର୍ଡ଼କୁ ଯୋଗାଣ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିବାକୁ ଏବଂ ଏପରିକି ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଶୁଳ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହିପରି ଉଚ୍ଚ ଶୁଳ୍କ ଅସୁଲି କରାଯାଇପାରିବ ।

ଭିଲାଇ ରିରୋଲର୍ସ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଏମ୍.ପି. ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ଼ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (2003) 7 SCC 185: 2003 (2) Suppl. SCR 787; ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ଼ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଆଇ.ପି.ଆଇ. ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (1995) 4 SCC 328 - ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।

2.4.10. ବୃକ୍ତିବଦ୍ଧ କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା କିଛି ଭୁଲ କାର୍ଯ୍ୟ 2003 ଅଧିନିୟମ 126ର ପରିସର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଆସିପାରେ, କାରଣ ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚୋରି ଏବଂ ଭୁଲ କାର୍ଯ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା । ଅଧିକ ବିଧାନର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ନିୟମକ କିମ୍ବା ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅଗ୍ରଗତି ପାଇଁ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ଭାବଳୀ ବୈଧ ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଛି । ସେମାନେ 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ, ଦଣ୍ଡନୀୟ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରିବା କିମ୍ବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିବାର କ୍ଷମତାକୁ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଳେପ 14ର ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲଂଘନକାରୀ ନୁହେଁ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଛି । 2003 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରେ 'ମନ୍ଦଆଚରଣ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହା ନ୍ୟାୟିକ ଘୋଷଣା ଦ୍ଵାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଏକ ଶବ୍ଦ । ତେଣୁ, 'ମନ୍ଦଆଚରଣ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଏହାର ଉପଯୁକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସାଧାରଣତଃ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅନୁଯାୟୀ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚୋରି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ/ମନ୍ଦଆଚରଣ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାରର ଅନର୍ଥକ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ ।

ହାଇଦ୍ରାବାଦ ବନସ୍ତତି ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଏ.ପି. ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ଼ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ (1998) 4 SCC 471 - ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।

2.4.11. ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିଗ ରହିଛି ଯେଉଁଥିରେ କ୍ଷମତା ଉପାୟକୁ ଅନ୍ୟ ବିବାଦ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ନକରି ତୁରନ୍ତ ମାମଲାର ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ଯେଉଁଠାରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରୀମାନେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା 142 KVA ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ଯାହା ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଯାଞ୍ଚ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଧାରା 126 (3)

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ଅନୁଯାୟୀ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସୀମିତ, ଅତ୍ୟଧିକ ଉପଯୋଗ ବାସ୍ତବରେ ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ଥିଲା । ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣର ଉପଭୋଗ ବୃଦ୍ଧିର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ତଥା ବୈଧାନିକ ସୁବିଧାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଅଟେ । ବ୍ୟାଖ୍ୟା (b) (iv) ଅନୁଯାୟୀ, 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯଦି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା । ବ୍ୟାଖ୍ୟା (b) (iv), ଏହିପରି, ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ ଯେଉଁଠାରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ଏହା ବର୍ତ୍ତୀ ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ସମାନ ହୋଇଥାଏ । ବୃଦ୍ଧିନାମା ଦଲିଲରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଏକ ବୃଦ୍ଧିଭିତ୍ତିକ ସର୍ତ୍ତରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ 22 KVA ରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବେ କିନ୍ତୁ 110 KVA ରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ନକାରାତ୍ମକ ଭାଷାର ବ୍ୟବହାର ନିଜେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଘୋଷଣା କରେ ଯେ ସର୍ବାଧିକ କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ଏକ ନିହିତ ନିଷେଧ ଥିଲା କାରଣ ଏହା ନିଜେ ପକ୍ଷପାତପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ, ନିୟମକ 82 ଏବଂ 106 ର ଭାଷାରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ ଉପଭୋକ୍ତା ଅନୁମୋଦିତ ବୃଦ୍ଧିନାମା ଚାହିଦାଠାରୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିବେ ନାହିଁ, ଅନ୍ୟଥା ଏହା 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ଉପଭୋକ୍ତାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ । ପୁନଶ୍ଚ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 126 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (b) (iv) ର ଭାଷାକୁ ଏକ ସୀମିତ ଅର୍ଥ ଦେବାର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନାହିଁ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କେବଳ ବିଦ୍ୟୁତର ଉପଯୋଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବାସ୍ତବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ନୁହେଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିବା ଯୁକ୍ତିର ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଆଧାର ନାହିଁ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (b) (iv) ଅନୁଯାୟୀ ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବହାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ । ଥରେ ଏହି କାରକ ସ୍ଥାପିତ ହେବା ପରେ, ଆକଳନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (3) ରୁ 126 (6) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ବୃଦ୍ଧି ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଶିଳ୍ପ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉପଭୋକ୍ତା ସଂଘ ବନାମ ଏ.ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (2002) 3 SCC 711: 2002 (2) SCR 273; ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ ବନାମ ବିଶ୍ଵ କ୍ୟାଲିବର ବିଲ୍ଡିଂ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (2010) 4 SCC 539 - ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 2 ଏବଂ 3

3.1. ଏହା ଆଇନର ଏକ ସ୍ଥିରୀକୃତ ନିୟମ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାଧାରଣତଃ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ପ୍ରୟୋଗରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବେ ନାହିଁ ଯେଉଁଠାରେ ବୈଧାନିକ ବିକଳ ପ୍ରତିକାର ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ ସମାନ ଭାବେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଯେ ଆଇନର ଏହି ନିୟମ ବ୍ୟତିକ୍ରମରୁ ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମେତ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦି

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଇନରେ ଏହି ବୈଧାନିକ ପ୍ରତିକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହା ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରକୁ ଅପସାରିତ କରିଦେବ । ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର ବିଶେଷ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଏକ ବିକଳ ପ୍ରତିକାର ଉପଲବ୍ଧ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବ୍ୟତିକ୍ରମୀ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ କିଛି ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ, ବିଶେଷ କରି, ଯେଉଁଠାରେ କେବଳ ବିପ୍ଳବ ପ୍ରଶ୍ନ ବା କୌଣସି ଅଧିନିୟମର ବୈଧତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ।

3.2. କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ଏପରି ବ୍ୟବହାରକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା କୌଣସି ନୀତିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସହିତ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା କିଛି ମାତ୍ରାରେ କଷ୍ଟକର । ଏହା ସର୍ବଦା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ । ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରଣାସନର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଅଧିକ ଉପଯୋଗୀ କରାଯିବ, ଯଦି ଏହି ପ୍ରକାରର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି କେବଳ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଏ, ଯେଉଁଠାରେ ଏହା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରଶ୍ନ କିମ୍ବା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ମୂଳରେ ଥିବା ବିଷୟକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କରେ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାହାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ତେବେ, ଏହା କେବଳ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକାର କିମ୍ବା ଅପିଲ୍ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟାୟନର ଯୋଗ୍ୟତା କିମ୍ବା ଏପରିକି ମାମଲାର ତଥ୍ୟଗତ ମାତ୍ରିକ୍ତ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେବଳ ବୈଧାନିକ ବିକଳ ପ୍ରତିକାର ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା କାରଣରୁ ନିଜର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ଏପରିକି ଯେତେବେଳେ ମାମଲା ଉପରୋକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ମାମଲାରେ ଥାଏ । ଏହା ଏକ ସ୍ଥିରୀକୃତ ନୀତି ଯେ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ନ୍ୟାୟାଧିକାର ଅଯଥାରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବେ ନାହିଁ । ଆଇନ ନିଜେ ଏପରି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ ନାହିଁ ଯାହା ନିରର୍ଥକ ହେବ, କିମ୍ବା ଏପରି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ ନାହିଁ ଯାହା ବୃଥା ହେବ - ଲେକ୍ସ ନେମିନେମ୍ କୋଜିର୍ ଆଡ଼ ଭାନା ସେଭ ଇନ୍ଦୁଟିଲିଆ - ଆଇନ କାହାକୁ ବ୍ୟର୍ଥ ଏବଂ ନିରର୍ଥକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ଯଦି ନ୍ୟାୟାଧିକାର ଦ୍ୱାରା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ ଉପରୋକ୍ତ କାରଣ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି କାରଣରୁ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରୟୋଗକୁ ବ୍ୟର୍ଥ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଏହାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରୟୋଗରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟକୁ ଏହି ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ଲାଗୁ କରି, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ବୈଧାନିକ ଅପିଲ୍ ନାହିଁ ଏବଂ ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ଏହା କେବଳ ସେତେବେଳେ ହୋଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ଏକ ତୃତୀୟ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏକ ବୈଧାନିକ ଅପିଲ୍ ଆଗତ କରିପାରିବେ ଯାହା ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ହିଲ୍ ପୁଲ କର୍ପୋରେସନ ବନାମ ଟ୍ରେଡ ମାର୍କସ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର, ମୁମ୍ବାଇ (1998) 8 SCC 1: 1998 (2) Suppl SCR 359; ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ (2000) 10 SCC 482 - ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

3.3. ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କର ତ୍ରୁଟି କରିନାହାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ଆଇନର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କର ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମେତ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବିଶେଷତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଯଦି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏକ ଆଧିକାରିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ବିଚାର ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପରେ, ଯୋଗ୍ୟତା ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ବିଚାର ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ସମ୍ପର୍କ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥାଆନ୍ତେ, ତେବେ ଏହା ଆଧିକାରିକତାର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଥାଆନ୍ତା । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପରିସରଭୁକ୍ତ ଦାବିର ବୈଧତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନକରି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କର ଅଭାବ ଏବଂ ବ୍ୟର୍ଥତାରେ ନ୍ୟାୟିକ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କର ପ୍ରୟୋଗ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଦେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଏହାର ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିକଟରେ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ ନହେବା ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ଉପସଂହାର :

1. ଯେଉଁଠି ଉପଭୋକ୍ତା ତୁଚ୍ଛିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ନିୟାମକ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଭଙ୍ଗ କରି ଅନୁମୋଦିତ ଏବଂ ସଂଯୁକ୍ତ ଭାବରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, ସେହି ଉପଭୋକ୍ତା 2003 ଅଧିନିୟମ 126 ର ପରିସର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ 'ଦୋଷୀ ଏବଂ ଦାୟୀ' ରହିବେ ।
2. 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ଅର୍ଥ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଅଧିନିୟମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତୁଳନାରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସଂଯୁକ୍ତ ଶକ୍ତିକ୍ଷମତା ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର ମାମଲା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (b) (iv) ଅଧୀନରେ ଆସିବ, ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଏହା ନିୟାମକର ନିୟାମକ 82 ଏବଂ 106 ଏବଂ ତୁଚ୍ଛିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଉଲ୍ଲେଖନ କରିବ ।
3. 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 127ର ଭାଷାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆବେଶ କେବଳ ଧାରା 127 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଧାରା 126 (2) ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ବିଜ୍ଞପ୍ତି ତଥା ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆବେଦନଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାଧାରଣତଃ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ନିଜର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରୟୋଗ କରି 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ତୁଚ୍ଚାନ୍ତ ଆବେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଉଚିତ୍ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

4. 2009 ଜୁଲାଇ 25 ତାରିଖର ବିଜ୍ଞପ୍ତି/ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶକୁ ଏକ ଆଧିକାରିକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିବା ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର କୌଣସି ତ୍ରୁଟି କରିନଥିଲେ । ତେବେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାର ବାସ୍ତବ ବିବାଦ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପରିସରକୁ ପ୍ରବେଶ କରି ଏହାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ସୀମାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲେ ।

5. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଧିକାରିକ ପ୍ରସଙ୍ଗର ବିଚାର କରିବା ପରେ, ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରି ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କର ଆପତ୍ତି, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଦାଖଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଏହି ମାମଲାକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବା ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (5) ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଏକ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ।

4. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ, ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଉପରେ ଯଦି କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଥାଏ, ତାହା ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଏଠାରେ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ, ଭବିଷ୍ୟତ ଭାବରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ମାମଲା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପଠାଯାଇଛି ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଧି ସମ୍ବନ୍ଧ :

1979 (3) SCR 472	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣୀକ	ଅନୁକ୍ଷେପ 12 ଉପରେ
1966 SCR 493	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣୀକ	ଅନୁକ୍ଷେପ 20 ଉପରେ
(2006) 3 SCC 391	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣୀକ	ଅନୁକ୍ଷେପ 29 ଉପରେ
1996 (10) Suppl SCR 188	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣୀକ	ଅନୁକ୍ଷେପ 38 ଉପରେ
2008 (7) SCR 673	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣୀକ	ଅନୁକ୍ଷେପ 39 ଉପରେ
2010 (5) SCR 990	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁକ୍ଷେପ 41 ରେ
2003 (2) Suppl SCR 787	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁକ୍ଷେପ 47 ରେ
(1995) 4 SCC 328	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁକ୍ଷେପ 47 ରେ
(1998) 4 SCC 471	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁକ୍ଷେପ 48 ରେ
2002 (2) SCR 273	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁକ୍ଷେପ 49 ରେ
(2010) 4 SCC 539	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁକ୍ଷେପ 49 ରେ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

1998 (2) Suppl SCR 359	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 54 ରେ
(2000) 10 SCC 482	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 55 ରେ

ଦେଖାନୀ ଅପିଲୀୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8859/2011 ।

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 12175/2009 ରେ କଟକକ୍ଷିତ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 25.10.2010 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ତ୍ରିପାଠୀ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ହୁଜେଫା ଅହମ୍ମଦ, ଫାରୁଖ ରସିଦ୍, ଏମ୍. ପାଇକେ, ଭି.ଏନ୍. ରଘୁପତି ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

1. ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

2. ସମୟକ୍ରମେ ଏହା ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ ବୋର୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ, ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ ବୋର୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ପେସାଦାର ଏବଂ ସ୍ଵାଧୀନ ଢଙ୍ଗରେ ଶୁଳ୍କ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ଅକ୍ଷମତା ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ତ୍ରୁଟି ଥିଲା । କ୍ରମ-ସବିଧିଗୁଡ଼ିକ ଅସମ୍ଭାଳ ସ୍ତରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଶୁଳ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରୁ ଦୂରେଇ ରଖିବା ପାଇଁ, ଭାରତୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ଅଧିନିୟମ, 1910 (ଏହା ପରେ, '1910 ଅଧିନିୟମ') ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ (ଯୋଗାଣ) ଅଧିନିୟମ, 1948 (ଏହା ପରେ, '1948 ଅଧିନିୟମ') ଭଳି ବର୍ତ୍ତମାନର ଆଇନ ବ୍ୟତୀତ ବିଦ୍ୟୁତ ନିୟାମକ ଆୟୋଗ ଅଧିନିୟମ, 1998 (ଏହା ପରେ, '1998 ଅଧିନିୟମ') ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ ଉଦ୍ୟୋଗକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ଏହି ତିନୋଟି ଆଇନ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ବଳବତ୍ତର ରହିଥିଲା । 1948 ଅଧିନିୟମ ଦ୍ଵାରା ଗଠିତ ବୋର୍ଡ ଏବଂ 1998 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ସଂସ୍ଥା ତଥା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଏହି ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭୂମିକା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପରସ୍ପର ସହ ମିଶ୍ରଣ ଏବଂ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗକୁ ନେଇ କିଛି ଅନିଶ୍ଚିତତା ଥିଲା । ବିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ପାଦନ, ପରିବହନ ଏବଂ ବିତରଣରେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରର ଅଂଶଗ୍ରହଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଏବଂ ନିୟାମକ ଆୟୋଗକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରି ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ନିୟାମକ ଦାୟିତ୍ଵକୁ ଦୂର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ବୋର୍ଡଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାରେ ଅବନତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଦକ୍ଷ ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ଅସୁବିଧା ଭଳି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ ବିଲ୍, 2001 ଅଧୀନରେ ଏକ ଉନ୍ନତ, ବୃତ୍ତିଗତ ଏବଂ ନିୟାମକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

ପୂର୍ବ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଏକ ନୂତନ, ସ୍ଵୟଂସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରି ପୂରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଅଧିନିୟମରେ ଏକତା ଆଣିବା ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ନିଜସ୍ଵ କୌଣସି ସଂସ୍କାର ଆଇନ ପାରିତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସମାପ୍ତ କରିବା । ଏହି ଚିଠାର ପ୍ରଗତିଶୀଳ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଭାରତରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରର ବାସ୍ତବିକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆର୍ଥିକ ଲାଭ ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସଠିକ ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷା କରିବା ଲାଗି ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଚିଠା ଉପରେ ବ୍ୟାପକ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଅଧିନିୟମ, 2003 (ସଂକ୍ଷେପରେ, '2003 ଅଧିନିୟମ') ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । 2003 ଅଧିନିୟମରେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରର ଅଂଶଗ୍ରହଣ, ଗ୍ରାମୀଣ ଏବଂ ଦୁର୍ଗମ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଘରୋଇ ପରିବହନ ଲାଇସେନ୍ସ, ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିତରଣ ପାଇଁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଏକ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଗଠନ, ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟାମକ ଆୟୋଗ ପାଇଁ ଅଧିକ ନିୟାମକ କ୍ଷମତା ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚୋରି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । କ୍ଷମତାର ଅପବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଚୋରି ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ଆବୃତ ନଥିବା ଅନୁମୋଦିତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କ୍ଷମତାର ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବହାର ଭଳି ମହାଆତରଣର ଦଣ୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧରେ 2003 ଅଧିନିୟମରେ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା; ଯାହା ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ଵାରା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜସ୍ଵ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା । ଏହା ହେଉଛି ବୈଧାନିକ ଇତିହାସ ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣ ।

3. 2003 ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ଉନ୍ନତ ନିୟାମକ, ତତ୍କାଳୀନ ଏବଂ ରାଜସ୍ଵ ଆଦାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ, ଗୋଟିଏ ପଟେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ ବିଦ୍ୟୁତ ଚୋରି ରୋକିବା ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ସମନ୍ୱିତ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାଟି ପୂର୍ବ ମାମଲା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଉପଭୋକ୍ତା (ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତା) ବୁକ୍ତିନାମା ଭାରଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର କରିଥିବାରୁ ଗ୍ରୀଡ଼ କର୍ପୋରେସନ ଅଫ୍ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ଼ (ଏଠାରେ ପରେ, 'ବୁକ୍ତିନାମା') ଦ୍ଵାରା ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ମାନକ ବୁକ୍ତିନାମା ଫର୍ମର ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଥିଲା ।

ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ

4. ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକୁ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଆମେ ସଂକ୍ଷେପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା । ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତା, ଏକ ସହଭାଗୀ ସଂସ୍ଥା, ନିଜକୁ ଚାଉଳ ଉତ୍ପାଦନରେ ନିୟୋଜିତ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ଯୁନିଟ୍ ବୋଲି ଦାବି କରନ୍ତି । ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ ତଳାଇବା ପାଇଁ, ଏହା ବୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ପାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ମଧ୍ୟରେ 9 ଡିସେମ୍ବର, 1997 ରେ ହୋଇଥିବା ବୁକ୍ତିନାମା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ବୁକ୍ତିବଦ୍ଧ ଭାରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ 'ମଧ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ବର୍ଗ' ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବର୍ଗ 99 KVA ଏବଂ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 110 KVA ଠାରୁ କମ୍ ବୁକ୍ତିନାମା ଚାହିଦା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ସଂଯୋଗ ହେବା ଦିନଠାରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମିଟର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଉପକରଣ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । 10 ଜୁନ୍, 2009 ରେ, ଜୟପୁର ବୈଦ୍ୟୁତିକ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଜୟପୁର ବୈଦ୍ୟୁତିକ MRT ବିଭାଗର SDO ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଯୁନିଟ୍‌ର ବ୍ୟବସାୟିକ ପରିସର ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିକାରୀମାନେ ନିମ୍ନମତେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଏକ ତମ୍ଭ ବିବରଣୀ ଜାରି କରିଥିଲେ :

“ମିଟରର ଉଲ୍ଲେଖିତ ନିଆଯାଇଥିଲା । ମିଟରର କ୍ରମାଙ୍କନ କରାଗଲା ଏବଂ ତୁଟି ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି । ଯଦି ତମ୍ଭରେ କୌଣସି ଅସ୍ଵାଭାବିକତା ଚିହ୍ନଟ ହୁଏ, ତେବେ ଏହା ପରେ ସୂଚିତ କରାଯିବ ।

5. ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ତମ୍ଭରେ ଥିବା କୌଣସି ତୁଟି ଖୋଜିବା ବିଷୟରେ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ସୂଚନା ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । 25 ଜୁଲାଇ, 2009 ରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 854 ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଦିନ ସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 853 ମଧ୍ୟ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପରିସର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଥିଲା । 2009 ମସିହା ଜୁନ୍ 10 ତାରିଖର ତମ୍ଭ ବିବରଣୀରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ଚାହିଦା (ଏହା ପରେ ଏମ୍.ଡି.) ର ଉପଯୋଗ 142 KVA ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଆଧାରରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ରୁଚ୍ଛିଭିତ୍ତିକ ଦାବିକୁ ବୃହତ ଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରି ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ । 2008 ମସିହା ଜୁନ୍ ମାସରୁ 2009 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ 7,77,300/- ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରି ଏହି ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା 15 ମାସ ପାଇଁ KVA ପିଛା 200 ଟଙ୍କା ହାରରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିଲା (ଅର୍ଥାତ୍ ବୃହତ ଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ଶୁଳ୍କ) ଦୁଇଗୁଣିତ କରି ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣକୁ ଏକତ୍ରିତ କରାଯାଇଥିଲା । 25 ଜୁଲାଇ, 2009ର ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (1) ଅନୁଯାୟୀ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯଦି କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଥାଏ, ତେବେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଏହି ରାଶି ମଧ୍ୟ ଦେବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ପଢ଼ାଯାଏ :

“ଏବଂ ଯେହେତୁ ଆପଣ ଉପରୋକ୍ତ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅଧିନିୟମ, 2003ର ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହକଦାର ଏବଂ 25.08.2009 ରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ସକାଳ 11.00 ରୁ ସନ୍ଧ୍ୟା 5.00 ମଧ୍ୟରେ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିକଟରେ ହାଜର ହେବାକୁ ହକଦାର ।

ଏବଂ ଧାରା 126 (4) ଅନୁଯାୟୀ ଆପଣ ଉପରୋକ୍ତ ରାଶିକୁ 7 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଜମା କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ଏବଂ 7 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ଜମା କରାଯିବା ପରେ, ଆପଣ କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ଅଧିକ ଦାୟିତ୍ଵ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବେ ନାହିଁ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

ଏବଂ ଯଦି ଆପଣ ଏହା ପ୍ରାୟ ହେବାର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଆପଣ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ସ୍ଵାକ୍ଷରକାରୀ ଅନୁମାନ କରିବେ ଯେ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ ଆପଣଙ୍କର କୌଣସି ଆପଣ ନାହିଁ ଏବଂ ସ୍ଵାକ୍ଷରକାରୀ ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦେଇ ହେଉଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଳ୍କର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବେ ।

ଏବଂ ଯଦି ଆପଣ ଆପଣ ଦାଖଲ କରିବା ପରେ ଉପରୋକ୍ତ ତାରିଖ ଏବଂ ସମୟରେ ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ ବ୍ୟକ୍ତିକ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହେବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ତେବେ ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆପଣ ଏବଂ ନଥିରେ ଉପଲକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବେ ।

6. ଉତ୍ତରଦାତା ନିଜର ଆପଣ/ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ କିନ୍ତୁ 4 ଜୁନ୍, 2008 ଠାରୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାରର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ଅଭିଯୋଗ କରି କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର କ୍ଷମତା ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କର ଅଭାବ ଆଧାରରେ, ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା WP (C) ସଂଖ୍ୟା 12175/2009 ଦାଖଲ କରି ଉକ୍ତ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଏବଂ ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାରର ସୂଚନାକୁ ଆପଣ କରିଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ତମ୍ଭ ତାରିଖ, ଅର୍ଥାତ୍ 10 ଜୁନ୍, 2009 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବସାୟିକ ପରିସରରେ କୌଣସି ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ଶିଳ୍ପ ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ ହୋଇଥିବାବେଳେ ବୃହତ୍ ଧରଣର ଶିଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତମ୍ଭ ଶୁଳ୍କ ଆଧାରରେ ଜୁନ୍ 2008 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2009 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 15 ମାସ ପାଇଁ ତମ୍ଭ ଶୁଳ୍କ ଗଣନା କରିବାରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶର ପୋଷଣୀୟତା ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀତ୍ଵକୁ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତା ଆପଣ କରିଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଆଦୌ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇନାହିଁ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଏହି ଦାବିକୁ ବିରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା, କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ରେ ସଂଲଗ୍ନ କ୍ଷଣିକରଣର ଖଣ୍ଡ (b) ଅନୁଯାୟୀ ଧାରା 126 ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ । 2009 ଜୁନ୍ 10 ତାରିଖର ତମ୍ଭ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2009 ଜୁଲାଇ 25 ତାରିଖର ସୂଚନା ଏମ୍.ଡି.ର ଅତିକ୍ରମଣ ଉଠାଣ ଦର୍ଶାଇ ପଠାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଉତ୍ତରଦାତା 'ଅନୁଜ୍ଞାପ୍ରାପ୍ତ ଦ୍ଵାରା ଅନଧିକୃତ ଉପାୟରେ (ସର୍ବାଧିକ ଚାହିଦାର ଓଭରଡ୍ରାଲ୍)' ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ରୁକ୍ତିନାମାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଏବଂ ସୂଚନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲା ।

7. ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ମାଧ୍ୟମରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 'ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ଏବଂ 'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ଏମ୍.ଡି. ର ଅତିକ୍ରମଣ ଉଠାଣ 2003 ଅଧିନିୟମ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା 'ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅନୁକୃତ ବ୍ୟବହାର' ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ ନାହିଁ, ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ସୂଚନା ଜାରି କରିବା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟରେ ବ୍ୟତୀତ ହୋଇ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ମାଧ୍ୟମରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ :

1. ଯେଉଁଠାରେ ଉପଭୋକ୍ତା ରୁଚ୍ଛିବନ୍ଧ ଭାରର ସର୍ବାଧିକରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, ସେଠାରେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହାର ପ୍ରକୃତ ପରିସର ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଆକର୍ଷିତ ହେବ କି ?
2. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁସାରେ, ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଷେପ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ପ୍ରୟୋଗ କରି 25 ଜୁଲାଇ, 2009 ରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ/କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଅସ୍ଥାୟୀ ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲା କି ?
3. 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 127 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବୈଧାନିକ ବିକଳ ପ୍ରତିକାର ଉପଲବ୍ଧ ଥିବାରୁ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 226 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା କି ?

ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଆଲୋଚନା

1. ଯେଉଁଠାରେ ଉପଭୋକ୍ତା ସଂଯୁକ୍ତ ଭାରର ସର୍ବାଧିକ ଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହାର ପ୍ରକୃତ ପରିସର ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଆକର୍ଷିତ ହେବ କି ?
8. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟର ସରଳ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଉପରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆକର୍ଷିତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି ଦାୟିତ୍ଵ ଲାଗୁ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ନକରି ଏବଂ ଯୁକ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆଗତ ମାମଲା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତଥାପି, ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭାବରେ, ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟାମକ ଆୟୋଗ ବିଚରଣ (ଯୋଗାଣ ସର୍ଭ) ନିୟମାବଳୀ, 2004 (ସଂକ୍ଷେପରେ, 'ନିୟମାବଳୀ')ର ନିୟମାବଳୀ 82 ଅନୁଯାୟୀ ଦାବି ଉଠାଯାଇପାରିବ । କିନ୍ତୁ ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା । ବିବାଦଟି ହେଉଛି ଯେ ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତା ସର୍ବାଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଏବଂ ସ୍ଥାପିତ ଶକ୍ତିକ୍ଷମତା ଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଏହା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ଦୁର୍ନୀତିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

କରେ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାକୁ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଆଇନ ଉଭୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏପରି ଦାବି ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ନାହିଁ ।

9. ଅପରପକ୍ଷରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥାପନ ହେଉଛି ଯେ ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର ମାମଲା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ଏକ ମାମଲା ହେବ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଏପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ, ଯାହା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ନ ଆସୁଥିବା ମାମଲାରେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟିକୁ ଅକାମୀ କରିଦେବ । ଏହି ଯୁକ୍ତିତର୍କଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଅଧିକ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଦେବା ପାଇଁ, ଆମେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉପ-ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କରୁଛୁ :

- (a) ବ୍ୟାଖ୍ୟା;
- (b) 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଏବଂ 135 ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ;
- (c) 'ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ଏବଂ 'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦର ଗଠନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରା 126ର ପରିସର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର; ଏବଂ
- (d) 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ମାମଲାର ତଥ୍ୟରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କ୍ଷମତା ଉପରେ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରିବାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପରିଣାମ ଏବଂ ପ୍ରଭାବ ।

1 (a) ବ୍ୟାଖ୍ୟା

10. ପ୍ରଥମ ଏବଂ ସର୍ବାଗ୍ରେ, ଆମକୁ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ କିପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବାର ଉଚିତ ତାହା ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ରାୟର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଆମ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣଗୁଡ଼ିକରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ସମୟରେ 'ରାଜସ୍ୱକୁ କେନ୍ଦ୍ରିତ କରିବା' ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ସହିତ ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରୁଥିବା ପ୍ରମୁଖ ବିଚାର ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା । 2003 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟାମକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆୟୋଗକୁ ଶୁଳ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ, ଯାହା ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଉପରେ ଚାହିଦା ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଆଧାର ହେବ, ଯାହା ସେହି ଉପଭୋକ୍ତା କେଉଁ ବର୍ଗରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏପରି ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ଶକ୍ତି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଏ ତାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଆମେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାହିଁ ଯେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ କଠୋର ଏବଂ ପାଠ୍ୟଗତ ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶବ୍ଦରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ଏପରି ଏକ ଆଇନ ଯାହା ଶକ୍ତି ଉପାଦାନ ଏବଂ ବିତରଣ ପାଇଁ ଏକ ନିୟାମକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସହିତ ଏହି ସମଗ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଗଠନ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ମଧ୍ୟ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥାଏ । ଆମ ବିଚାରରେ, ଏପରି ବିଧାନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଦୁଇଟି ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବାର ଉଚିତ ତାହା ହେଉଛି

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ଏକ୍ସ ଭିସେରିବସ୍ ଆକ୍ଟସ୍ (ଆଇନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗଠନ) ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ରେସ୍ ମ୍ୟାଜିସ୍ ଡେଲେଟ୍ କୁଆମ୍ ପେରେଟ୍ (ଏକ ଜିନିଷକୁ ଅସିଦ୍ଧ କରିବା ଅପେକ୍ଷା ଏହାକୁ ବୈଧ କରିବା ଭଲ) । ଏହା ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ବିଧିଗ୍ରହଣ ଏକ ସ୍ଥିର ମତ ଯେ ଏହି ବିଧାନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ୍ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଏହାର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଏକ ସଙ୍ଗେ ବୁଝିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ବିଷୟବସ୍ତୁ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମଗ୍ର ବିଧାନର ଏକ ସୁସଂଗତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରିବ । ଏପରି ଏକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯାହା ବିଧାନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ଉନ୍ନତ କରିବ, ଅଧିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ହେବା ପାଇଁ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅପେକ୍ଷା ପସନ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଯାହା ଅବାଞ୍ଚିତ ଫଳାଫଳ ଆଣିପାରେ ।

11. ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଆଇନକୁ ସାଧାରଣତଃ କଠୋର ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଏ, କିନ୍ତୁ ଏହି ନିୟମ ବ୍ୟତିକ୍ରମରୁ ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇପାରିବେ ଯେ କୌଣସି ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ, ଆକ୍ଷରିକ ଏବଂ ଆଭିଧାନିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଅପରାଧର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଏବଂ ଆଇନ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ତାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆଇନକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 127 ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାସ୍ତବରେ ନିଜେ ଏକ ସଂହିତା ଭାବେ ପରିଗଣିତ ହୋଇଯାଏ । ଯାଞ୍ଚ କରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାର ଅଧିକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ସମସ୍ତ ମାମଲା ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାର ପଦ୍ଧତି ପାଇଁ ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତା କେତେ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ ତାହା ଗଣନା କରିବାର ପଦ୍ଧତି ପ୍ରଦାନ କରେ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି, ଅର୍ଥାତ୍, ବିଦ୍ୟୁତର ଏପରି ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ଏକ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇବା । 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ଭାରକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବା ସମୟରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମା ସର୍ବାଧିକ ଅନୁମୋଦିତ/ସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାରକୁ ନିଷେଧ କରେ । ଖୁଲାପି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହା ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବା ପରିଣାମର ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ । ଏହା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ ଦାବି ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । ଏହି ପରିଭାଷିତ ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଆଇନରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନଥିବା ଉପାୟରେ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ବିଫଳ ହେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପାଠ୍ୟଗତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅପେକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୀତି ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅଧୀନରେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ ଏବଂ ପରିସର ବିଷୟରେ ଆମେ ଖୁବଶୀଘ୍ର ଆଲୋଚନା କରିବୁ । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଏହା ଚିହ୍ନଟି ଦେବା ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିବେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା 2003 ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟ, ବିଶେଷ କରି, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରାପ୍ତି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ । ଆମେ ବଳରାମ କୁମାରୀଙ୍କ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ [(2003) 7 SCC 628] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

ଉପଯୋଗୀ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା, ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ବିଭିନ୍ନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ଆର୍ଥିକ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡନୀୟ ବିଧାନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନତେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ :

"20. ପ୍ରସଙ୍ଗଭିତ୍ତିକ ପଠନ ହେଉଛି ବିଧାନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର ଏକ ଜଣାଶୁଣା ପ୍ରସ୍ତାବ । କୌଣସି ବିଧାନର ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ ଯାହାଦ୍ଵାରା ବିଧାନର ବିଷୟବସ୍ତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମଗ୍ର ବିଧାନର ଏକ ସୁସଙ୍ଗତ ଅଧିନିୟମନ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ପ୍ରକାରର ପରିସ୍ଥିତିରେ 'ଏକ୍ସ ଭିସେରିବସ୍ ଆକ୍ଟସ୍' ର ନିୟମ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

21. ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ [1964] 1 SCR 371] ମାମଲାରେ ବିଦ୍ଵାନ ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଆଇନକୁ ଏହିପରି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ :

"ନ୍ୟାୟାଳୟ କେବଳ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ନୁହେଁ, ବରଂ ସମଗ୍ର ଆଇନ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ କେନ୍ଦ୍ରିତ କରି ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ; ଏହା ଆଇନର ଅନ୍ୟ ଅଂଶ ସହିତ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଖଣ୍ଡ କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଘଟେ ତାହା ସହିତ ଖଣ୍ଡଟିର ତୁଳନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।"

22. ଉକ୍ତ ନୀତିକୁ ଆର୍.ଏସ୍. ରଘୁନାଥ ବନାମ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ [AIR 1992 SC 81] ରେ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରାଯାଇଛି ।

23. ଅଧିକନ୍ତୁ, ଏକ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଧାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ, ଆକ୍ଷରିକ ଏବଂ ଆଭିଧାନିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ସର୍ବଦା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଅପରାଧର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଏବଂ ଏହା ହାସଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆଇନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଅପରାଧୀକୁ ଆଇନର ଜାଲରୁ ବାହାରକୁ ଖସିଯିବାକୁ ଅନୁମତି ନ ଦେବା । ଅପରାଧକୁ ବିଧିଗତ ଏପରି କୁହେ ନାହିଁ ।

XXX

XXX

XXX

25. କୌଣସି ବିଧାନକୁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ମାଧ୍ୟମ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉର୍ ରେସ୍ ମ୍ୟାଜିସ୍ ଭାଲେଟ୍ କ୍ଵାମ୍ ପେରେଟ୍ ହେଉଛି ଆଇନର ଏକ ଜଣାଶୁଣା ନୀତି । *ଡିନସୁଭ୍ ଆ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆସାମ ରାଜ୍ୟ* [AIR 1990 SC 123] ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନକୁ ଏହିପରି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି :

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

"118. ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି, ଯାହା ଏକ ବିଧାନକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଦିଏ । ଏକ ବିଧାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏପରି ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏହାକୁ "ଉର୍ ରେସ୍ ମ୍ୟାଜିସ୍ ଡାଲେଟ୍ କ୍ଲାମ୍ ପେରେଟ୍" ନୀତି ଉପରେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ ସତ୍ୟ ଯେ ଯଦି କୌଣସି ବିଧାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଏହାର ଭାଷା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥହୀନ, ତେବେ ଏହି ବିଧାନକୁ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ପାଇଁ ଅବୈଧ ଘୋଷଣା କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷା ନୁହେଁ, ଯେଉଁଥିରେ ବିଧାନର ସ୍ଵେଚ୍ଛାଚାରୀତା କିମ୍ବା ଅଯୌକ୍ତିକତାକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥାଏ; କିନ୍ତୁ ଏକ ବିଧାନର ଭାଷା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଆଇନର ଅର୍ଥ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯାହା ବିଧାନମଣ୍ଡଳଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ କ'ଣ କରନ୍ତି । *ମାଞ୍ଚେଷ୍ଟର ସିପ୍ କେନାଲ କୋ. ବନାମ ମାଞ୍ଚେଷ୍ଟର ରେସକୋର୍ସ କୋ.* (1900) 2 Ch 352 ରେ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ପୀରଞ୍ଜେଲ କହିଛନ୍ତି :

"ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଏତେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇ ନଥିବ ଯେ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କିଛି କରିପାରିବି ନାହିଁ, ମୁଁ କିଛି ଅର୍ଥ ଖୋଜିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବି ଏବଂ ଅନିଶ୍ଚିତତା ହେତୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅସିଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।"

ପାଞ୍ଚସେଟ୍ ପ୍ରୋପର୍ଟିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ବକିଙ୍ଗହାମ୍ କାଉଣ୍ଟି କାଉନସିଲ୍ [(1960) 3 ସମସ୍ତ ER 503] ମାମଲାରେ ଲର୍ଡ୍ ଡେନିଙ୍ଗ୍, ପୀରଞ୍ଜେଲଙ୍କ ଏହି ଉକ୍ତିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରି ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି କହିଛନ୍ତି :

"କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଏକ ବିଧାନର କିଛି ଅର୍ଥ ଥାଏ, ଯଦିଓ ତାହା ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ, କିମ୍ବା ଅନେକ ଅର୍ଥ ଥାଏ, ଯଦିଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏକୁ ବାଛିବା କଷ୍ଟକର ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଏହାକୁ ଏକ ଅସିଦ୍ଧତା ବୋଲି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିଧାନର ଅର୍ଥ କ'ଣ ତାହା କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।"

ତେଣୁ, ବିଧାନକୁ ଯଥାସମ୍ଭବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କାରଣ ସେ ଜାଣିଛନ୍ତି ଯେ ବିଧାନଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଅସମ୍ଭବତା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଏକ ବିଧାନକୁ ଅକାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । *ଫ୍ରିଟନୀ ବନାମ ଇନଲ୍ୟାଣ୍ଡ ରେଭିନ୍ୟୁ କମିଶନର* [1928 AC 37] ରେ ଲର୍ଡ୍ ଡୁନେଡିନ୍ କହିଛନ୍ତି :

"ଏକ ବିଧାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେବା ପାଇଁ ପରିକଳ୍ପିତ ହୋଇଛି, ଏବଂ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଏହାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ହେବା ଉଚିତ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ସ୍ପଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଅସମ୍ଭବ କରିନଥାଏ ।"

XXX

XXX

XXX

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

27. ତେଣୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବେ ଯାହା ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ସରଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପରାସ୍ତ କରିବ ଯଦିଓ ବ୍ୟବହୃତ ଭାଷାରେ କିଛି ଅସ୍ପଷ୍ଟତା ଥାଇପାରେ । [ସାଲମନ ବନାମ ଡନକମ୍ପ (1886) 11 AC 827 ଦେଖନ୍ତୁ] । ଆଇନକୁ ନିରର୍ଥକତାରେ ପରିଣତ କରିବା ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନୀ ଫଳାଫଳ ଆଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିକ କଠୋର ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ, ଯେତେବେଳେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ନିୟମ ଗତିଶୀଳ ହେଉଛି, ସେତେବେଳେ ଏହା କହିବା ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କୁଣ୍ଠାବୋଧ ହେବା ଉଚିତ ଯେ ସଂସଦ ବ୍ୟବହାର କରିଥିବା ଭାଷା ଦ୍ଵାରା କିଛି ହାସଲ କରିନାହିଁ, ଯେତେବେଳେ କି ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହା କ'ଣ ହାସଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି । [ବିବିସି ଏଣ୍ଡରପ୍ରାଇଜେସ୍ ବନାମ ହାଇ-ଟେକ୍ ଏକ୍ସପ୍ଲୋଜିଭନ ଲିମିଟେଡ୍, (1990) 2 ସମସ୍ତ ER 118, ଦେଖନ୍ତୁ] ।"

12. ଆହୁରି, ପଣ୍ଡିତବଜ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଆଇନ ବ୍ୟାପାରର ଅଧ୍ୟାକ୍ଷକ ଏବଂ ଚେତକ ବନାମ ଅବନୀ ମୈତ୍ରି [(1979) 4 SCC 85] ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନତେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି :

"ଏକ୍ସପୋଜିସନ୍ ଏକ୍ସ ଭିସେରିବସ୍ ଆକ୍ଟ୍ ହେଉଛି ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଏକ ଦୀର୍ଘ ସ୍ଵୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ନିୟମ । ଏକ ବିଧାନରେ ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟତଃ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ ବିଧାନର ପ୍ରସଙ୍ଗରୁ ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ତେଣୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପୃଥକ ଭାବେ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, "ହୋଇପାରେ" ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ସାଧାରଣତଃ ସୂଚାଇଥାଏ ଯେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଇନର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଏହି ଶବ୍ଦଟି ଏକ ବୈଧାନିକ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟତାକୁ ସୂଚିତ କରିପାରେ, ବିଶେଷକରି ଯେତେବେଳେ ଏହାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏକ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ଅର୍ଥରେ ଏହାକୁ ଏକ ଅବରକାରୀ ସ୍ଥିତିକୁ ଫେରାଇବ, ଯେପରି ଏହା, "ଏକ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଦୂତ ଏକ ଉତ୍କଳ ଶୂନ୍ୟରେ ନିଜର ତେଣା ହଲାଇଲା" । ଯଦି ଚୟନ ଦୁଇଟି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଥାଏ", ନୋକ୍ସ ବନାମ ଡୋନକାଣ୍ଟର ଆମାଲଗାମେଟେଡ୍ କୋଲିଏରିଜ୍, ଲିମିଟେଡ୍ [(1940) A.C. 1014] ରେ ଭିସକାଉଣ୍ଟ ସାଇମନ୍ ଏଲ୍.ସି. କହିଛନ୍ତି :

'ଯାହାର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ଆଇନର ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବ, ଆମେ ଏପରି ଏକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଏଡାଇବା ଉଚିତ ଯାହା ଆଇନକୁ ନିରର୍ଥକ କରିଦେବ ଏବଂ ସଂସଦ କେବଳ ଏକ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନୀ ଫଳାଫଳ ଆଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବ ବୋଲି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ କଠୋର ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ' ।"

13. ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ କାରଣର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଆଇନକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର ବିଭିନ୍ନ ନୀତିକୁ ଲାଗୁ କରିବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଚାର ଅଟେ । ସାଧାରଣତଃ,

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପଛରେ ରହିବେ ନାହିଁ । କୌଣସି ବିଲ୍ ଉପରେ ସ୍ଥାୟୀ କମିଟିର ଆଲୋଚନା ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ନୀତି ବଚନ ହୋଇନପାରେ, କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଅଧିନିୟମର ମୂଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ କିଛି ଆଲୋଚନାକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବା କିଛି ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରେ । 2001 ମସିହାରେ ସ୍ଥାୟୀ ଶକ୍ତି କମିଟି ନିଜ ଆଲୋଚନାରେ କହିଥିଲେ ଯେ, 'କମିଟି ଅନୁଭବ କରୁଛି ଯେ ଅସାଧୁ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଶକ୍ତିର ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି' । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଅଟେ, ସେଗୁଡ଼ିକ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଏକ କାରଣ ହେବ ଯାହା ଆଇନଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

14. ନ୍ୟାୟିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଏହି ମାମଲାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରେ ଏହି ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଦ୍ୱାରା, ଆମେ ଏହା କହିବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ଅନୁଭବ କରୁନାହିଁ ଯେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମାବଳୀ ସହିତ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେପରି ପାଠ୍ୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅପେକ୍ଷା ଏହାକୁ ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ ଆଇନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରାଯାଇପାରିବ ।

1 (b) 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଏବଂ 135 ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ

15. ସେମାନଙ୍କର ସରଳ ପଠନ ପରେ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଏବଂ 135 ର ବିଷୟବସ୍ତୁରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦେଖାଯାଏ । ସେଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏବଂ ଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ଏବଂ ଆଇନରେ ଏହାର କୌଣସି ସାଧାରଣ ଆଧାର ନାହିଁ । ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛୁ ଯେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଏବଂ 127 ମିଳିତ ଭାବେ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂହିତା ଗଠନ କରେ ଯାହା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅଧୀନରେ ଆସୁ ନଥିବା ମାମଲାରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଚାରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 'ଅପରାଧ ଏବଂ ଦଣ୍ଡବିଧାନ' ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଭାଗ XIV ଅଧୀନରେ ଆସେ ଏବଂ ଏହି ଧାରାର ଶୀର୍ଷକ ହେଉଛି 'ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚୋରି' । ଏହି ଧାରାଟି "ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି, ଅସତ୍ ଭାବରେ" ଶବ୍ଦ ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ, 2003 ଅଧିନିୟମ 135 ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଧାରା (a) ରୁ (e) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି କିମ୍ବା ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉପଯୋଗ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ତାଙ୍କୁ ତିନି ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜେଲଦଣ୍ଡ କିମ୍ବା ଜରିମାନା କିମ୍ବା ଉଭୟ ଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯିବ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କିମ୍ବା ଏହାର ପ୍ରାବଧାନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ବ୍ୟତୀତ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135ର ଉପଧାରା (1A) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ, 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କ୍ଷୁଣ୍ଣ ନକରି, ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ କିମ୍ବା ଯୋଗାଣକାରୀ, ଯଥାସ୍ଥିତି, ଉପଯୁକ୍ତ ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ପଦସ୍ଥ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ, ତୁରନ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣକୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଏପରିକି ଉକ୍ତ ଧାରା (2)

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

ରୁ (4) ଅନୁଯାୟୀ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅନୁଯାୟୀ ଯେଉଁ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରେ, ତାହା ଦଣ୍ଡାଦେଶ ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ସିଧାସଳଖ ସମାନୁପାତିକ ଏବଂ ଏହା ଅବକ୍ଷେପିତ ଭାବରେ ପରିମାଣ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବିପରୀତରେ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଗୁ ହେବ ଯେଉଁଠାରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚୋରି ହୋଇନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଯୋଗାଣର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଅବୈଧ ବ୍ୟବହାରକୁ 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ର ପରିସରଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ/କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଜଣେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରିସରର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ଏପରି ଉପଭୋକ୍ତା 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ରେ ଲିପ୍ତ ଥିବା ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନର ନଥି ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ତା'ପରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ, ତାଙ୍କ ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହିପରି ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦେୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଳ୍କକୁ ଆକଳନ କରିବେ, ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (2) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବେ । ଅଧିକାରୀ ଜଣକ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି କୌଣସି ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ସେ ଏପରି ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ ତାରିଖରୁ ତିରିଶ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କର ଆପତ୍ତି, ଯଦି କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଥାଏ, ଦାଖଲ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ଏହା ପରେ, ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାଇଥିବା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏହିପରି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଏହିପରି ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଜାରି ହେବାର ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ରାଶି ଜମା କରିପାରିବେ କିମ୍ବା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 127 ଅନୁଯାୟୀ ପରିଶାମସ୍ଵରୂପ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ । ଧାରା 126 ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଏବଂ ଯେଉଁ ଅବଧି ପାଇଁ ଏପରି ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବ ତାହା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ଉପ-ଧାରା (5) ଏବଂ (6) ଅନୁଯାୟୀ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଧାରା 126ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କିଛି ମାତ୍ରାରେ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ, ଯାହା ଉପରେ ଆମେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଆଲୋଚନା କରିବା । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଅଧ୍ୟାୟ XII ଅଧୀନରେ ଆସେ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ ।

16. 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚୋରି ଅପରାଧ ଏବଂ ଏହିପରି ଚୋରି ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ଜୋରିମାନା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅପରାଧିକ ବିଧିଶାସ୍ତ୍ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଚୋରି ମାମଲା ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଅପରାଧର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କାରଣ । ଅପରପକ୍ଷରେ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 କୌଣସି ଅପରାଧିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟରେ କହୁନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଦେଖାନୀ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଉପଲବ୍ଧ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ପ୍ରତିକାର । ଏହାର କୌଣସି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ କିମ୍ବା ଉପାଦାନ ନାହିଁ ଯାହା ମନର ଅପରାଧର ଅପରାଧୀକ ଧାରଣାକୁ ଅନୁସରଣ କରିପାରିବ ।

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

17. ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଅନୁଯାୟୀ 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ମାମଲା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅନୁଯାୟୀ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ଯେକୌଣସି ପଦ୍ଧତି ଦ୍ଵାରା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅପବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ମାମଲାଠାରୁ ଏହି ମାମଲା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଭିନ୍ନ ହେବ । ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ ହେଉଛି, ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତା ସ୍ଥାପିତ ସାଧାରଣ କ୍ଷମତା ତୁଳନାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଯୋଗାଣର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଛି, ତେବେ ମାମଲା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଅଧୀନରେ ଆସିବ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଯଦି ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତା, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 (a) ରୁ 135 (e) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ଉପାୟରେ ଏବଂ ପଦ୍ଧତି ମାଧ୍ୟମରେ, ଅସାଧୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ବିନା ଅନୁମତିରେ, ଯେପରିକି ସ୍ଥାପିତ ମିଟରକୁ ଏଡ଼ାଇ ସିଧାସଳଖ ସଂଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରି ଶକ୍ତି ଅପସାରଣ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏହି ମାମଲା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅଧୀନରେ ଆସିବ । ତେଣୁ, ଗୋଟିଏ ପଟେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ମାମଲା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । ଆଇନର ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସମାନତା ନାହିଁ । ସେମାନେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅସାଧୁ ଏବଂ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାର କ୍ଷମତା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ତୁଳ୍ନଭିତ୍ତିକ ଭାରଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର ମାମଲା ଏହି କ୍ଷମତା ଅଧୀନରେ ଆସିବ । ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଅନିୟମିତତା ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତା'ପରେ ଚୋରି ମାମଲାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା, ଯାହା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ।

18. 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135ରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଭାବରେ ଏହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ଯେ 'ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି, ଅସତ୍ ଭାବରେ' ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି କରିବ, ଯାହାଦ୍ଵାରା ବିଦ୍ୟୁତ ଅପସାରଣ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର କରିବ, ତାହାକୁ 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯିବ । 'ଅସାଧୁତା' ହେଉଛି ଏକ ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା ଯାହା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସେହି ଧାରାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡିତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ତାହାର ଅସ୍ଥିତ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ।

19. ସାଧାରଣ ଭାଷାରେ 'ଅସାଧୁତା' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଉଛି 'ସଜୋଚ୍ଚାର ଅନୁପସ୍ଥିତା' । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ 'ଅସାଧୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ' ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ, ଯଦି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନେବାରେ ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ବେଆଇନ ଉପାୟରେ, ସେହି ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତ କରିବା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିର ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅନୈତିକ ଉପାୟରେ ସମ୍ପତ୍ତି ହରାଇବା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିର ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ରହିଛି । 'ଅସାଧୁତା' ହେଉଛି ଏକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଯାହା ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା, 1860 ର ଧାରା 24 ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ଯେ 'ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାୟ ଲାଭ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାୟ କ୍ଷତି ଘଟାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ସେହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅସାଧୁତାପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।' [*ଦି ନ ଲେକ୍ଟିକନ୍* (2ୟ ସଂସ୍କରଣ 1997) ପି. ରାମନାଥ ଆୟାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା]

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

20. ଡକ୍ଟର ଏସ୍. ଦତ୍ତ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ [AIR 1966 SC 523] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାୟ ଲାଭ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାୟ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ତେବେ ତାକୁ ଅସାଧୁ ଭାବରେ କରୁଥିବା ବୋଲି କୁହାଯିବ ।

21. କଲିଙ୍ଗ ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦକୋଷ 'ଅସାଧୁ' ଶବ୍ଦକୁ 'ସଜୋଟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ; ପ୍ରତାରଣା କିମ୍ବା ଠକେଇ' ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ । *କୁଳସ୍ ଲ' ଡିଙ୍ଗନାରି* (ଅଷ୍ଟମ ସଂସ୍କରଣ) 'ଅସାଧୁ କାର୍ଯ୍ୟ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଏକ ଜାଲିଆତି କାର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ, 'ଜାଲିଆତି କାର୍ଯ୍ୟ' ହେଉଛି ମନ୍ଦ ବିଶ୍ୱାସ, ଅସାଧୁତା, ନିଷ୍ଠାର ଅଭାବ କିମ୍ବା ନୈତିକ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଚରଣ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏକ ଆଚରଣ ।

22. ଏହି ସମସ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଅସାଧୁତା ହେଉଛି ଏକ ମନର ଅବସ୍ଥା ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟକୁ ପ୍ରତାରଣା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ, ଅନ୍ୟକୁ ଅନ୍ୟାୟ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଠକାଣି ଏବଂ ପ୍ରତାରଣାମୂଳକ ମନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135ର ଉପ-ଧାରା (1) (a) ରୁ (1) (e) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକାରର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରାଯାଏ ଏବଂ ମାନସିକ ଅପରାଧ ଅବସ୍ଥା ରହିଥାଏ, ତେବେ ବ୍ୟକ୍ତି 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମନସ୍ତ ଦଣ୍ଡ ଏବଂ ଜୋରିମାନା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଦାୟୀ ହେବେ । ଏହାର ବିପରୀତରେ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଅନୁଯାୟୀ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୂଳଦୁଆ ନୁହେଁ ।

1 (c) 'ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ଏବଂ 'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦର ନିର୍ଦ୍ଦାଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରା 126ର ପରିଧି ଏବଂ ପରିସର ।

23. ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୀତି ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଏବଂ 135 ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପରେ, ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଧାରା 126ର ପରିସର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ବିଚାର କରେ :

- (i) ଜଣେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀ କୌଣସି ସ୍ଥାନ କିମ୍ବା ପରିସର ଏବଂ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ସଂଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ସରଞ୍ଜାମ, ଯନ୍ତ୍ରପାତି, ଯନ୍ତ୍ର, ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ କରିବେ ।
- (ii) ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାରରେ ଲିପ୍ତ ଥିବାର ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ।
- (iii) ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କ ରାୟ ଅନୁସାରେ, ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ହେବାକୁ ଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ ଶୁଳ୍କକୁ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ଆକଳନ କରିବେ ।

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

(iv) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯିବ, ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯଦି କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଥାଏ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ ।

(V) ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଶୁଣାଣିର ଯଥେଷ୍ଟ ସୁଯୋଗ ଦେବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଏପରି ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ଠାରୁ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ହେବ ।

(vi) ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି, ସେ ଏପରି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତିର ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ସେ ଏହିପରି ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରନ୍ତି, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବ, ଯାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିକଟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 127 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ଗଣନା

24. ଯେଉଁଠି ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିବେ ଯେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି, ସେହି ସମଗ୍ର ଅବଧି ପାଇଁ ଆକଳନ କରାଯିବ ଯେଉଁଥିରେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି ଏବଂ ଯଦି ସେହି ଅବଧି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ତେବେ ଏହା ଯାଞ୍ଚ ତାରିଖର ତୁରନ୍ତ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ 12 ମାସର ଅବଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ରହିବ ଏବଂ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ସେବାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବର୍ଗ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ଶୁଳ୍କର ଦୁଇଗୁଣ ହାରରେ ଆକଳନ କରାଯିବ । ଏହି ଗଣନାକୁ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (5), 126 (6) ଏବଂ 127 ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହି ଧାରାଗୁଡ଼ିକ ଅଧୀନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଆରମ୍ଭ ହେବାଠାରୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନର ଆଗତ ଏବଂ ଏହାର ସମାପ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଏହା ନିଜେ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂହିତା ଅଟେ । ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ସୂଚାଇ ଦେଇଛୁ ଯେ ଧାରା 126ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅପରାଧିକ ମାନସିକତା ସମେତ ଅପରାଧିକ ବିଧିଗ୍ରାସ୍ତ ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ଆକର୍ଷିତ କରେ ନାହିଁ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଏହାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ବିବାଦୀୟ ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (ଖ) ରେ ଥିବା 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ନିହିତାର୍ଥକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଜରୁରୀ ହେବ ।

26. ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ, ଆମକୁ ଅନ୍ୟ କେତେକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ନିୟମାବଳୀକୁ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ପୃଷ୍ଠଭୂମିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଯଦି ଏଗୁଡ଼ିକୁ ପୃଥକ ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଏ, ତେବେ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ବୁଝିବାରେ ଅସମର୍ଥ । ଏକ ବିଧାନର ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ସଠିକ୍ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ସର୍ବଦା ଉପଯୁକ୍ତ ଅଟେ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

27. ଏହାର ସରଳ ପଠନରେ 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ବିଦ୍ୟୁତର ଏପରି ବ୍ୟବହାର ଯାହା ବୋର୍ଡର ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ ନୁହେଁ । ଏହିପରି ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ବିଷୟକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ, 'ଅନୁମତି' ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କ ଅନୁମତିକୁ ବୁଝାଏ । ଏହାକୁ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ସର୍ବଦା 2003 ଅଧିନିୟମ, ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ନିୟାମକ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମା ଆକାରରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଯୋଗାଣର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ, ଯେତେବେଳେ ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ସମସ୍ତର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହାକୁ 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ବୋଲି ବୁଝାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଏହି ସାଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଏହି ଶବ୍ଦର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିଛନ୍ତି । ସ୍ଵୀକାରଣ ସହିତ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :-

"126. ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ - (1) ଯଦି କୌଣସି ସ୍ଥାନ କିମ୍ବା ପରିସରରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ କିମ୍ବା ସଂଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ସରଞ୍ଜାମ, ଉପକରଣ, ମେସିନ୍, ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରଖାଯାଇଥିବା ନଥି ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ, ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚି ଯେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାରରେ ଲିପ୍ତ ଅଛନ୍ତି, ତେବେ ସେ ତାଙ୍କ ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କିମ୍ବା ଏହି ବ୍ୟବହାର ଦ୍ଵାରା ଉପକୃତ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦେୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଳ୍କର ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଆକଳନ କରିବେ ।

(2) ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ଆଦେଶ ଦଖଲ କିମ୍ବା ଦଖଲରେ ଥିବା କିମ୍ବା ସ୍ଥାନ କିମ୍ବା ପରିସରର ଦାୟିତ୍ଵରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତିରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ।

(3) ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଉପ-ଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି, ସେ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯଦି କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଥାଏ, ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହକଦାର ହେବେ, ଯିଏ, ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଶୁଣାଣିର ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ, ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦେୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଳ୍କର ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିରିଶ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଏକ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବେ ।

(4) ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, ଏହି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଏହିପରି ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଦିଆଯିବାର ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରାଶି ଜମା କରିପାରିବେ :

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

(5) ଯଦି ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚି ଯେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି, ତେବେ ବିଦ୍ୟୁତର ଏପରି ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବା ସମଗ୍ର ଅବଧି ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯିବ ଏବଂ ଯଦି, ଯେଉଁ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି ତାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ତେବେ ସେହି ଅବଧି ଯାଞ୍ଚ ତାରିଖର ତୁରନ୍ତ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବାର ମାସ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବ । ;

(6) ଏହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ, ଉପଧାରା (5) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବର୍ଗର ସେବା ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ଶୁଳ୍କର ଦୁଇଗୁଣ ହାରରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯିବ ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା : ଏହି ଧାରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, -

(a) 'ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ' ଅର୍ଥ କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିମ୍ବା ବୋର୍ଡର ଜଣେ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ, ଯଥାସ୍ଥିତି, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏପରି ଭାବରେ ମନୋନୀତ ;

(b) "ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର" ଅର୍ଥ ବିଦ୍ୟୁତର ବ୍ୟବହାର -

(i) କୌଣସି କୃତ୍ରିମ ଉପାୟରେ; କିମ୍ବା

(ii) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାଧିକୃତ ହୋଇନଥିବା ଉପାୟ ମାଧ୍ୟମରେ; କିମ୍ବା

(iii) ଏକ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଟର ମାଧ୍ୟମରେ; କିମ୍ବା

(iv) ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ତାହା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ; କିମ୍ବା

(v) ଯେଉଁ ପରିସର କିମ୍ବା ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ ପ୍ରାଧିକୃତ ହୋଇଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ।"

28. 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ଅର୍ଥ ହେଉଛି 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଖଣ୍ଡ (b) ର ଉପ-ଖଣ୍ଡ (i) ରୁ (v) ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଉପାୟ ଏବଂ କାରଣ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତର ବ୍ୟବହାର । ଏହି ଧାରାରେ 'ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ର କେତେକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ର ଅର୍ଥ ସେହି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା କୁହାଯାଇଛି, ତାହା ସହିତ ଅନ୍ୟ ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାରକାରୀ, ଯାହା ଉପରୋକ୍ତ ବୈଧାନିକ କିମ୍ବା ତୁଚ୍ଛିଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଅଟେ ।

29. *ରୁକ୍ମା ଲ ଚିନ୍ତନୀ* (ଅଷ୍ଟମ ସଂସ୍କରଣ) 'ଅନଧିକୃତ'କୁ 'ପ୍ରାଧିକରଣ ବିନା କରାଯାଇଥିବା, ପ୍ରକୃତ, ଅନୁମତି ବିନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବିନା କରାଯାଇଥିବା' ଭାବରେ ପରିଭାଷିତ କରେ । 'ଅନଧିକୃତ' ହେଉଛି ଏକ

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

ଧାରଣା ଯାହା ବିଭିନ୍ନ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଵୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ, ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ଦିଲ୍ଲୀ ବିକାଶ ଅଧିନିୟମ, 1957 ('ଡିଡିଏ ଅଧିନିୟମ') ର ଧାରା 31A ଅନୁଯାୟୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଖରେ 'ଅନଧିକୃତ' ବିକାଶକୁ ମୋହର ଲଗାଇବାର କ୍ଷମତା ଅଛି, ଯଦି ପରିସରର ଦୁରୁପଯୋଗକାରୀ ଅନଧିକୃତ ବିକାଶର ପରିଧି ମଧ୍ୟରେ ଆସିବେ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏପରି ଅପବ୍ୟବହାର 'ଅନଧିକୃତ ବିକାଶ' ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ନ ଆସେ, ତେବେ ଏପରି କ୍ଷମତା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସାଧାରଣ ଅପବ୍ୟବହାର ଡି.ଡି.ଏ. ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅନଧିକୃତ ବିକାଶର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ । ଏମ୍.ସି. ମେହତା ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ [(2006) 3 SCC 391] ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦି ଅପବ୍ୟବହାର ଅନୁମତି, ଅନୁମୋଦନ କିମ୍ବା ମଞ୍ଜୁରୀର ଉଲ୍ଲେଖ କିମ୍ବା କୌଣସି ସର୍ତ୍ତର ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥାଏ, ଯାହା ଅନୁଯାୟୀ ଡି.ଡି.ଏ. ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30 ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ଅନୁମତି/ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ଏହା 'ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ହେବ ।

30. ଆମେ ଏହି ମାମଲାକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛୁ ଯେ 'ଅନଧିକୃତ ବିକାଶ' ହେଉଛି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯୋଜନା କିମ୍ବା ଆଞ୍ଚଳିକ ବିକାଶ ଯୋଜନାର ବିପରୀତ ଯାହା ଡିଡିଏ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଥିଲା । ଯେପରି ଏକ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକାଶ କରିବାର ଅଧିକାର ଆଇନର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁମତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ଵାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ, ସେହିପରି ବିଦ୍ୟୁତର ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଯେଉଁ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଆଧାରରେ ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ, ସେହି ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ଵାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ ।

31. ନଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ପରିଧି ଏବଂ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ 'ଦାୟିତ୍ଵ ଏବଂ ଦୋଷରେ' ଆଣିଥାଏ । ଏହି ଦୋଷ ହେଉଛି ଅତିରିକ୍ତ କ୍ଷମତା ସମ୍ପର୍କରେ, ଯେତେବେଳେ କି ଦାୟିତ୍ଵ ହେଉଛି ଅଧିନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷମତା ଦ୍ଵାରା ମୂଲ୍ୟାୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଭିନ୍ନ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରିବା ।

32. 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ସଂଜ୍ଞା ଧାରାରେ ବ୍ୟବହୃତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି 'ଅର୍ଥ' ର ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ ଥାଇପାରେ, ଯେଉଁ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏପରି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ତାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । *ରୁକ୍ମିଣୀ ଲ'* *ଡିକ୍ଟନାରୀ* (ଅଷ୍ଟମ ସଂସ୍କରଣ) ପୃଷ୍ଠା 1001 ଅନୁସାରେ, 'ମାଧ୍ୟମ' ହେଉଛି - 'ଦୁଇଟି ବିନ୍ଦୁ କିମ୍ବା ତରମ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ବିନ୍ଦୁ ଏବଂ 'ଅର୍ଥ' ହେଉଛି 'ଯେକୌଣସି ଜିନିଷର ଅର୍ଥ, କିନ୍ତୁ ବିଶେଷକରି ଶବ୍ଦ; ଯାହା ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ' । ଏହି ଶବ୍ଦଟି ସାଧାରଣତଃ ଯୋଗାଯୋଗ ବିଷୟରେ ଏକ ଭୁଲ କିନ୍ତୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବୁଝାମଣାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । 'ଅର୍ଥ' ନିଜେ ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଶବ୍ଦ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ 'ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ' ଶବ୍ଦ ସହିତ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବୁଝାଯାଏ । ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, 'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଏକ ସଂଜ୍ଞା ହେଉଛି

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ଏକ ଶବ୍ଦର ଆକ୍ଷରିକ ଅର୍ଥର ଏକ ବିବରଣୀ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ 'ଅର୍ଥ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ' କୁ ଧାରାଟିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁଥିବା ଏକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନା କେବଳ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ, ଏହା ଏହି ଧାରାର ଭାଷା, ଅଧିନିୟମର ରଚନାତି, ବିଧାନମଣ୍ଡଳର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଏହାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ ।

33. 'ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା' ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଏକ ମୌଳିକ ନୀତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର କୌଣସି ନିୟମକୁ ଅତ୍ୟଧିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କିମ୍ବା ଅତ୍ୟଧିକ ବିସ୍ତାର କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅତ୍ୟଧିକ ବିସ୍ତାରିତ କିମ୍ବା ଅତ୍ୟଧିକ ବର୍ଣ୍ଣନା ନକରି, ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଏହି ନିୟମକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟ ହାସଲ କରୁଥିବା ଏକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଯାହା ଅଧିନିୟମର କାରଣକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇ ନପାରେ । ଆଇନର ବିକାଶ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଉଭୟ ଆକ୍ଷରିକ ଏବଂ ସୀମିତ ବ୍ୟାଖ୍ୟାରୁ ମୁକ୍ତ, ଯଦିଓ ସୀମିତ ପରିମାଣରେ ।

34. ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମୟରେ ବୁଦ୍ଧିଭିତ୍ତିକ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିୟମାବଳୀରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାପକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଛି । ଏହି ଫଳାଫଳ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟତିକ୍ରମର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି ଯାହା ସାଧାରଣ ଜୀବନରେ କୌଣସି ଗମ୍ଭୀର ବଦଳକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁଥିବା ସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିମତାର ନୀତି ଉପରେ ବିଚାରପତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର ପଦ୍ଧତିକୁ ସମାନ କରିଥାଏ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ପ୍ରଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିମତାର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ହେଉଛି ଦସ୍ତାବିଜର ଏକ ସର୍ତ୍ତର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଚାର ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଅତିମ ଫଳାଫଳର ସାମୟିକ ନିକଟତା ହାସଲ କରାଯାଇପାରିବ ।

35. ଆଉ ଏକ ସମାନ ନିୟମ ହେଉଛି ବ୍ୟବହାରିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ନିୟମ । ଏହି ପରୀକ୍ଷାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ବିଧାନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯାହା ତୃଣମୂଳସ୍ତରରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଆଇନକୁ ବିଫଳ କରିଦେବ, ତାହା ସାଧାରଣ ବିବେକର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ଯାହା ଏହି ପ୍ରୟୋଗକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବ ।

36. ଥରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ ଯେ ଏହାକୁ ପାଠ୍ୟଗତ ଅର୍ଥ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଅର୍ଥ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ତେବେ ଏହିପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ହାସଲ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଆଇନଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ସୂଚାଇ ଦେଇଛୁ ଯେ ବୈଧାନିକ ଯୋଜନା ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ । ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପରେ ସୂଚାଇଛୁ ଯେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସେହିସବୁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯାହା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅଧୀନରେ ବିଶେଷ ଭାବେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

37. ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ବିଦ୍ୟୁତର ଅପବ୍ୟବହାର/ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ବନ୍ଦ କରିବା ସହିତ ରାଜସ୍ଵ କ୍ଷତିର ବନ୍ଦକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ହେଉଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଏହି ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ହିଁ 'ଅର୍ଥ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ପରିସରକୁ ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ଆମେ ମାନିବା ଯେ 'ମାଧ୍ୟମ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ମାମଲା କେବଳ ଧାରା 126ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (ଖ) ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ଣ୍ଣିତ ମାମଲା ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ, ତେବେ ଏହା 2003 ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରିବ, ଯେହେତୁ ଯୋଗାଣ ବୁକ୍ସ, ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର ବିଭିନ୍ନ ମାମଲା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବିଧାନସଭା ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଦାୟିତ୍ଵ ରକ୍ଷା ପାଇବ । ତେଣୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଏଭଳି ଅଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । 'ଅର୍ଥ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରାଥମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ଶବ୍ଦକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା, ଯାହା 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସରଳ ପଠନରୁ କିମ୍ବା ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାହରଣଗୁଡ଼ିକରେ ସୀମିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଜାଣିଶୁଣି 'ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ' ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିନାହିଁ, ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର କ'ଣ ହେବ ତାହା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେବଳ 'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିଛି । ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ଧାରା (b) ର ଧାରା (iv) ଏବଂ ଉପ-ଧାରା (5) ଉଭୟକୁ 2007ର ସମାନ ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ 26 ଦ୍ଵାରା ସଂଶୋଧନ/ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟ ଥିଲା, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା, ଯାହା ବିଦ୍ୟୁତ ଚୋରି ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଏହି ସଂଶୋଧନକୁ ଏହାର ଉପଯୁକ୍ତ ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହା 2003 ଅଧିନିୟମର ରଚନାତି ସହିତ ଖାପ ଖୁଆଇବ ଏବଂ ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟ ହାସଲ କରିବ ।

38. 'ଅର୍ଥ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ସବୁବେଳେ ଏତେ କଠୋର ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏକ ପରିଭାଷା ବାକ୍ୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏପରି ଅନେକ ମାମଲା ଏବଂ ଉଦାହରଣ ଆଇପାରେ ଯେଉଁଠାରେ 'ଅର୍ଥ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଉଦାର ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ କିନ୍ତୁ ସଂଜ୍ଞାର ପରିସରକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସମାପ୍ତ କରିନପାରେ, ଅବଶ୍ୟ, ଏକ ପ୍ରବଚ୍ଚ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ସେହି ଆଇନ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । କେ.ଭି. ମୁଥୁ ବନାମ ଅଙ୍ଗମୁଥୁ ଅମ୍ମଲ [(1997) 2 SCC 53] ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାମିଲନାଡୁ ଉଡ଼ା ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ସେହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (6-A) ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା 'ତାଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ମାମଲା ପରିଚାଳନା କରୁଥିଲେ । ଧାରା 2 (6-A) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ 'ତାଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ' ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ତାଙ୍କ ଜୀବନସାଥୀ, ପୁଅ, ଝିଅ, ନାତି କିମ୍ବା ନିର୍ଭରଶୀଳ ପିତାମାତା । ଯଦି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୀତି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହୁଏ, ତେବେ ସେହି ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ସଂଜ୍ଞା ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କରିବାକୁ 'ତାଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବିସ୍ତାର କରିପାରିନଥାନ୍ତେ । ଯଦି 'ଅର୍ଥ'ର ସଂଜ୍ଞା ଏବଂ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଏ, ତେବେ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସେହି ଧାରାରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଶବ୍ଦକୁ ବାଦ ଦେବା ବୁଝାଇବ, କିନ୍ତୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୀତି ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମୟରେ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ଜଣେ ପାଳିତ ପୁତ୍ର, ଯିଏ ସ୍ୱଳ୍ପ ଭାବରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ପୁତ୍ର କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବଂଶଧର ନୁହଁନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ । 'ପରିବାର' ଶବ୍ଦଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ନମନୀୟ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ ବହନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ବୋଲି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରେ ସହମତି ରହିଛି, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି :

"କୌଣସି ସଂଜ୍ଞାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ସମୟରେ, ଏହା ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଏହା ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କେବଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ବିରୋଧାଭାସ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ଏହା ଏପରି ମଧ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ ଯାହା ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ । ଏକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯାହା ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରିଦେବ କିମ୍ବା ବିଫଳ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି, ତାହାକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

ଯେଉଁଠାରେ ସଂଜ୍ଞା କିମ୍ବା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲା ପରି, "ଯଦି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅନ୍ୟଥା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ନାହିଁ" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବରୁ ଥାଏ, ସେହି ଧାରାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉକ୍ତ ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ହେବ, କିନ୍ତୁ ଏହି ନିୟମ, ଯାହା ସାଧାରଣ ନିୟମ, ଯଦି ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କିଛି ଥାଏ, ତେବେ ତାହାକୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇପାରେ ।

39. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟାକରଣର ଅନ୍ୟ ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ଉଦାହରଣ *ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ପ୍ରଭାକରଣ ବିଜୟ କୁମାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* [(2008) 9 SCC 527] ମାମଲାରେ ମିଳିପାରିବ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ରେଳବାଇ ଅଧିନିୟମ, 1989 ର ଧାରା 123 (c) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ପଢାଯାଏ :

"123 (c) "ଅପ୍ରତିକୂଳ ଘଟଣା" ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି-(1) (i) ଆତଙ୍କବାଦୀ ଏବଂ ବିଭ୍ରାଟକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ (ନିବାରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1987 ର ଧାରା (3) ର ଉପଧାରା (1) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଆତଙ୍କବାଦୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ; କିମ୍ବା

(ii) ଏକ ହିଂସାତ୍ମକ ଆକ୍ରମଣ କରିବା କିମ୍ବା ଦସ୍ତୁତା କିମ୍ବା ଡକାୟତି କରିବା; କିମ୍ବା

(iii) ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଯାଉଥିବା କୌଣସି ଟ୍ରେନରେ କିମ୍ବା ସେଥିରେ କିମ୍ବା ପ୍ରତୀକ୍ଷା ହଲ୍, କ୍ଲୋକ୍ ରୁମ୍ କିମ୍ବା ସଂରକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ବୁକିଂ ଅଫିସରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ କିମ୍ବା ରେଳ ଷ୍ଟେସନ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ, କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦଙ୍ଗା, ଗୁଳି ବିନିମୟ କିମ୍ବା ଅସ୍ତ୍ରକାଣ୍ଡରେ ଲିପ୍ତ ହେବା; କିମ୍ବା

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

(2) ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନେଇଯାଉଥିବା ଟ୍ରେନରୁ କୌଣସି ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଦୁର୍ଘଟଣାବଶତଃ ପଡ଼ିଯିବା ।"

40. ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଖୋଲା ପଠନରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ 'ଅପ୍ରିତିକର ଘଟଣାର ଅର୍ଥ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଖଣ୍ଡ (2) ଅନୁଯାୟୀ 'ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଯାଉଥିବା ଟ୍ରେନରୁ କୌଣସି ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଦୁର୍ଘଟଣାଜନିତ ପଡ଼ିଯିବା' ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଯଦି ଏହାକୁ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଇନର ନିୟମ ଭାବରେ ବୁଝାଯାଏ ଯେ 'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବରେ ସର୍ବଦା ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କ'ଣ କୁହାଯାଇଛି କିମ୍ବା ତାହା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରିବ ତାହାର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ, ତେବେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଯାଉଥିବା ଟ୍ରେନରେ ଚଢ଼ିଥିଲେ ଏବଂ ଯିଏ ଦୁର୍ଘଟଣାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ ନାହିଁ । ତେବେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ରେଳବାଇ ଅଧିନିୟମ, 1989ର ଧାରା 123 (c) ରେ 'ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଯାଉଥିବା ଟ୍ରେନରୁ ଜଣେ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଦୁର୍ଘଟଣାଜନିତ ପଡ଼ିଯିବା' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ଅର୍ଥ ଗ୍ରହଣ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ରେଳ ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ରେଳ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଗ୍ରହଣରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବେ । ଏହି ବିଧାନକୁ ଏକ ସୁବିଧାଜନକ ଆଇନ ଭାବରେ ବିଚାର କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ :

"ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ "ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଯାଉଥିବା ଟ୍ରେନରୁ ଜଣେ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଦୁର୍ଘଟଣାଜନିତ ଖସିପଡ଼ିବା" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଦୁଇଟି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇପାରେ, ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ଯେ ଏହା କେବଳ ସେତେବେଳେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକୃତରେ ଟ୍ରେନ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ତା'ପରେ ଟ୍ରେନରୁ ତଳକୁ ପଡ଼ିଯାଆନ୍ତି, ଦ୍ଵିତୀୟଟି ହେଉଛି ଯେ ଏଥିରେ ଏପରି ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଟ୍ରେନରେ ଚଢ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଏପରି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବାବେଳେ ତଳେ ପଡ଼ିଯାଆନ୍ତି । ଯେହେତୁ ରେଳବାଇ ଅଧିନିୟମରେ କ୍ଷତିପୂରଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକ ସୁବିଧାଜନକ ଆଇନ, ଆମ ମତରେ, ଏହାକୁ ଏକ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୁହେଁ ବରଂ ଏକ ଉଦାର ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ତେଣୁ, ଆମ ମତରେ ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହା ବିଧାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଏ ଏବଂ ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରେ ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ - କୁନାଲ ସିଂହ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ [(2003) 4 SCC 524 ଅନୁଛେଦ 9], ବି.ଡି. ଶେଖି ବନାମ ସିଏଚ୍ ଲିମିଟେଡ୍ [(2002) 1 SCC 193-ଅନୁଛେଦ 12) ଏବଂ ଭାରତର ପରିବହନ ନିଗମ ବନାମ ଇ.ଏସ୍.ଆଇ. କର୍ପୋରେସନ୍ [(2000) 1 SCC 332] ଦେଖନ୍ତୁ "

41. ଉପରୋକ୍ତ ରାୟଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଆଇନ ସମ୍ପର୍କରେ ଆମେ ଯେଉଁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କରିଛୁ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସମର୍ଥନ କରେ । ଏହା ଆଇନର ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ଭାବରେ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ 'ଅର୍ଥ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ରହିଥାଏ ତାହା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ଭାବରେ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସୀମିତ କରିବ । ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର ଏହି ନିୟମ ବ୍ୟତିକ୍ରମରୁ ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ କାରଣ ଏପରି ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଇନରେ ଯାହାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କିଛି ମାତ୍ରାରେ ଉଦାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦାବି କରେ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଏକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯାହା ପ୍ରଣିତ ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟକୁ ନଷ୍ଟ କରିବ ତାହା ଏଡ଼ାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (b) ର ବିଭିନ୍ନ ଉପ-ଖଣ୍ଡରେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟବହୃତ ଅନ୍ୟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ଅଧିକ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସୂଚିତ କରେ । 'କୌଣସି କୃତ୍ରିମ ଉପାୟ', 'ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇନଥିବା ଉପାୟ' ଇତ୍ୟାଦି ପରି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଛି ଏପରି ଶବ୍ଦ ଯାହା ଭାଷାଗତ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ନେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, 'ଯେକୌଣସି କୃତ୍ରିମ ଅର୍ଥ' ହେଉଛି ଏକ ସାଧାରଣ ଶବ୍ଦ ଏବଂ ତେଣୁ 'ଅର୍ଥ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସାଧାରଣ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ *ୟୁରେକା/ଫୋର୍ସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆଲ୍‌ହାବାଦ ବ୍ୟାଙ୍କ* [(2010) 6 SCC 193] ମାମଲାରେ, 'ରଣ' ଶବ୍ଦର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗକୁ ଯାଞ୍ଚ କରୁଥିବାବେଳେ, ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ଶବ୍ଦ ଏବଂ ଏହିପରି, ବ୍ୟାପକ ବିସ୍ତାର ବୋଲି ମତ ଦେଇଥିଲେ :

"50. ଏହି ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ, ଆସକ୍ତ ଆମେ ଅସ୍ଵୀକ୍ଷିତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (g) ର ଭାଷାକୁ ପଢ଼ିବା । ଏହି ଧାରାର ସରଳ ପଠନ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ କିମ୍ବା ସୀମିତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ବିପରୀତରେ ଏକ ସାଧାରଣ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିଛି । ଏହାର କ୍ଷୁଦ୍ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି, ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥ ଦେବା ବିଧାନମଣ୍ଡଳର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ବୃହତ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯାହା ଦ୍ଵାରା ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରିବ, ଯଥା ଉଚିତ ଅସ୍ଵୀକ୍ଷିତ ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରତିଭୂତିର ଅପଚୟକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଏପରି ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗାଇବା ।

51. ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଆଇନ ପ୍ରଣେତାମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟବହୃତ କେତେକ ସାଧାରଣ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରୁ :

- (a) *ଯେକୌଣସି ଦାୟିତ୍ଵ*;
- (b) *ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ* ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ୟ ଦାବି;
- (c) ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା *କୌଣସି ବ୍ୟାବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ* ସମୟରେ;
- (d) ଯେଉଁଠାରେ ସୁରକ୍ଷିତ କିମ୍ବା ଅସୁରକ୍ଷିତ;
- (e) ଏବଂ ଶେଷରେ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

52. ସଂଜ୍ଞା ଖଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରେ ଯେ, 'ରଣ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସାଧାରଣ ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ, କେବଳ ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, 'ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦାୟିତ୍ଵ' କିମ୍ବା 'ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦାୟିତ୍ଵ' କିମ୍ବା 'ରଣଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଠାରୁ' ବିପରୀତ 'କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି' ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ 'ଯେକୌଣସି ଦାୟିତ୍ଵ' ଶବ୍ଦକୁ ସାଧାରଣ ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । 'ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଦର୍ଶାଏ ଯେ ପ୍ରୟୋଗମାନେ ଏହାର ପରିସର କିମ୍ବା ପ୍ରୟୋଗରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । ବିଧାନମଣ୍ଡଳ କେବଳ ଜଣେ ରଣଦାତା କିମ୍ବା ରଣଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କକୁ ସୀମିତ ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ, ବ୍ୟବସ୍ଥାଟିକୁ ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ଉଦାର ଅର୍ଥ ଦେବା ପାଇଁ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ଵାରା ସାଧାରଣ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ଏଗୁଡ଼ିକ ମୂଳ କିମ୍ବା ସାଧାରଣ ଶବ୍ଦ । ତେଣୁ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ, ବ୍ୟବସ୍ଥାଟିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଭାବେ ପଢ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ, ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଏକ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ସୀମିତ ଅର୍ଥ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ସ୍ଥିର କରିବା କଷ୍ଟକର ହେବ । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଯାହା ଅଧିକ ସୁସଂଗତ ହେବ ତାହା ହେଉଛି ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅନାବଶ୍ୟକ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେବା କିମ୍ବା ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପରିସର ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ସଂକୁଚିତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏହାର ସରଳ ଭାଷାରେ ଏକ ସାଧାରଣ ଅର୍ଥ ଦେବା, କାରଣ ଏହା ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ।

42. 'ଅର୍ଥ', 'ଅର୍ଥ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ' ଏବଂ 'ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ଵର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଏହି ତିନୋଟି ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିଛି, ଏହାର ସରଳ ଅର୍ଥ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏପରିକି ଏହା ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରୟୋଗକୁ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ସରଳ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଅନ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏହିପରି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟବହାର ନକରିବାକୁ ସମର୍ଥନ କରିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଧାରା 126 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା 'ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ' ଏବଂ/କିମ୍ବା 'ଅର୍ଥ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ' ର ବିପରୀତରେ 'ଅର୍ଥ' ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିଛି । ଏହାଦ୍ଵାରା ଗୋଟିଏ ସ୍ଵଳ୍ପ ପରିଣାମ ମିଳିପାରିବ ଯେ, ଏପରିକି ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିସରକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କଟକଣା ଲଗାଇବାକୁ କିମ୍ବା ସୀମିତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁନଥିଲା ।

43. ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର କେବଳ ବ୍ୟାଖ୍ୟାରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଧାରାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଯୋଗାଣ ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ଭିସ୍‌କୀ ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିବାର ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ହେଉଛି ଏକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଯାହା, ଯାହାର ସରଳ ପଠନରେ, ବିଦ୍ୟୁତର ସମସ୍ତ ଅପବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ଏପରିକି ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର କରିବା ସମୟରେ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ତ୍ରୁଟିକୁ ନିଜ ପରିସରଭୁକ୍ତ କରିପାରେ । ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସୀମିତ କରିବା ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବର୍ଗ ଦ୍ଵାରା ଏହାର ପ୍ରୟୋଗକୁ ସୀମିତ କରିବା କଷ୍ଟକର । ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯେ ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ କରିବା

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ଯୋଗାଣ ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ସୀମିତ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ । ଅନୁଜ୍ଞାପତ୍ର ମଞ୍ଜୁର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ହିଁ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଏକ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ନିୟାମକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହେବ । ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନଧିକୃତ ଭାବରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ, ନିୟାମକ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଜରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରେ । ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟାମକ ଆୟୋଗ, 2003 ଅଧିନିୟମ, ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1995ର ଭାଗ-6 ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 181 (2) (t), (v), (w) ଏବଂ (x) ଅନୁଯାୟୀ ନିଜର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହାକୁ ସମ୍ପନ୍ନ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିତରଣ ଏବଂ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯେପରିକି ପ୍ରଦତ୍ତ ହିସାବ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଦେୟତା ପଦ୍ଧତି, ଯୋଗାଣ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିତରଣ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କ କ୍ଷମତା, କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । 21 ମେ, 2004 ର ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଏଗୁଡ଼ିକୁ 'ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟାମକ ଆୟୋଗ ବିତରଣ (ଯୋଗାଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ସଂହିତା, 2004 (ଏହା ପରେ' ଯୋଗାଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ 'ଭାବରେ ସୂଚିତ) କୁହାଯାଉଥିଲା । ଏହି ରାଜିନାମାକୁ ନଥିରେ ରଖାଯାଇଛି । ଏହି ରାଜିନାମା ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ଚୁକ୍ତିନାମାର ଖଣ୍ଡ (2) ଯୋଗାଣର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଏଥିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଉପଭୋକ୍ତା ଗ୍ରିଡ୍ କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ୍ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍ (ଯୋଗାଣର ସାଧାରଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ନିୟାମକ, 1995 ର ଏକ ନକଲ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ବୁଝିଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପାଳନ କରିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା 'ମଧ୍ୟମ ଶିଳ୍ପ ବର୍ଗ' ଅଧୀନରେ ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତା ଥିଲେ । ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ ବର୍ଗ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଖଣ୍ଡ (A) ନିମ୍ନରେ ପଢ଼ାଗଲା :

"ଏହି ଶୁଳ୍କ ହାର ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ଯାହାର ଚୁକ୍ତିନାମା ଚାହିଦା/ସଂଯୁକ୍ତ ଭାର 22 KV ଏବଂ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ, କିନ୍ତୁ 110 KVAକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି, ଯେଉଁଠାରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସାଧାରଣତଃ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟତ ଶକ୍ତି ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ।"

44. ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ 'ଚୁକ୍ତିନାମା ଚାହିଦା' ସମ୍ପର୍କରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଶକ୍ତି ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରାଯିବ । ରାଜିନାମାର ଏହି ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଶୁଳ୍କ ସିଧାସଳଖ ଭାବେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା/ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଶକ୍ତି କ୍ଷମତା ସହ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ ଯଦି ଏହା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା/ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟ ଜଡ଼ିତ । ଉତ୍ତରଦାତା 110 KVA ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ସଂଯୁକ୍ତ ଶକ୍ତି କ୍ଷମତା ସେହି ଉଚ୍ଚ ସୀମାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରେ, ତେବେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବର୍ଗ 'ମଧ୍ୟମ ଶିଳ୍ପ' ରୁ 'ବୃହତ ଶିଳ୍ପ' କୁ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇପାରେ, ଯାହା ଏକ ଉଚ୍ଚ ଶୁଳ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

45. ଯୋଗାଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଅଧ୍ୟାୟ VII ରେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗ ଏବଂ ବିଭାଗରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯାଇଛି । ଘରୋଇ, ଏଲ.ଟି. ଶିଳ୍ପ, ଏଲ.ଟି./ଏଚ.ଟି. ଶିଳ୍ପ, ବୃହତ ଶିଳ୍ପ, ଭାରୀ ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ଶକ୍ତି ବହୁଳ ଶିଳ୍ପ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ । ନିୟାମକ 80 ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ଏହା 22 KVA ଏବଂ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 110 KVA ଠାରୁ କମ୍ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଚାହିଦା ଥିବା ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଯୋଗାଣ ସହ ଜଡ଼ିତ, ତେବେ ଏହି ଶିଳ୍ପ ଏଲ.ଟି./ଏଚ.ଟି. ବର୍ଗରେ ଆସିବ । ତେବେ, ନିୟାମକ 80 (10) ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏକ 'ବୃହତ ଶିଳ୍ପ' ରେ ପରିଣତ ହେବ ଯଦି ଏହା 110 KVA ଏବଂ ତା 'ଠାରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 25,000 KVA ଠାରୁ କମ୍ ଚୁକ୍ତି ଚାହିଦା ଥିବା ଏକ ଶିଳ୍ପକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଅତ୍ୟଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର କାରଣରୁ ଏହି ବର୍ଗ ବଦଳିବା ପରେ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସ୍ଵୟଂଚାଳିତ ଭାବେ ବଦଳି ଯିବ । ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କର ନିୟମାବଳୀ 82 ଅନୁଯାୟୀ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ପୁନଃବର୍ଗୀକରଣ କରିବାର ଅଧିକାର ରହିଛି, ଯଦି ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ଭୁଲ ଭାବରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ଚୁକ୍ତିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଗାଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବଦଳି ଯାଇଛି କିମ୍ବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର ସେହି ବର୍ଗର ସୀମା ଅତିକ୍ରମ କରିଛି ଇତ୍ୟାଦି । ଯୋଗାଣର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏପରିକି ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅତ୍ୟଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିଷେଧାଦେଶ ରହିଛି । ଯୋଗାଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ନିୟାମକ 106 ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ପଢ଼ାଯାଏ :

"କୌଣସି ଉପଭୋକ୍ତା ଅନୁମୋଦିତ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଚାହିଦା ଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି, ତାହା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅସାଧୁ ଭାବରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଅପସାରଣ କରିବେ ନାହିଁ ।"

46. ଯୋଗାଣର ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତି ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସାମୁହିକ ପଠନ ଉପରେ, ଆମକୁ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ କୌଣସି ଦ୍ଵିଧା ନାହିଁ ଯେ ଅନୁମୋଦିତ/ସଂଯୁକ୍ତ ଶକ୍ତି କ୍ଷମତା ଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଅନୁଯାୟୀ ବିଦ୍ୟୁତର ଏକ 'ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ହେବ । ଏହା, ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହୁଛୁ ଯେ ବିଦ୍ୟୁତର ଅତ୍ୟଧିକ ଉଠାଣ ଚୁକ୍ତିର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଭଙ୍ଗ ଅଟେ, ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଏହିପରି ବର୍ଦ୍ଧିତ ଉଠାଣ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ କ୍ଷତିକାରକ ଅଟେ, କାରଣ ଏହା ସମଗ୍ର ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅଚଳ କରିଦେବ, ଏହାର ଦକ୍ଷତା, ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ଏବଂ ଶକ୍ତି ପ୍ରବାହ ଅସ୍ଥିରତାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । କିଛି ସମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଯେଉଁଠାରେ ଉପଭୋକ୍ତା ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଭାରଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ବୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣର ସାଧାରଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ଏହାର ଖଣ୍ଡ 31 (f) ବୋର୍ଡକୁ ଯୋଗାଣ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିବାକୁ ଏବଂ ଏପରିକି ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଶୁଳ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହିପରି ଉକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଦ୍ଵାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଭିଲାଇ ରେଭୋଲ୍ୟୁସନ୍ ଏବଂ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଏମ.ପି. ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ [(2003) 7 SCC 185] ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନତେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି :

21. ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତା-ବୋର୍ଡ୍ ଆପଣି ଅନୁଯାୟୀ ଚାହିଦା ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ହକଦାର, କାରଣ ଏହି ଅଧିକାର ବିଶେଷ ଭାବେ ଯୋଗାଣ ସର୍ଭିସକାର ଅଂଶବିଶେଷ ଏବଂ ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଭାରଠାରୁ ଅତିରିକ୍ତ କ୍ଷମତା ଶକ୍ତି ଉଠାଇବା ଦ୍ଵାରା ସମଗ୍ର ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଦକ୍ଷତା ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ, ଫଳପ୍ରସୂତୀ କେବଳ ବୋର୍ଡର ସ୍ଥାପନ ଉପରେ ଚାପ ସୃଷ୍ଟି କରିନଥାଏ, ବରଂ ଶକ୍ତି ପ୍ରବାହ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନୁଭବ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ । ଫଳସ୍ଵରୂପ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ କରାଯାଇଥିବା ଆପଣିରେ ଆମେ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ଦେଖୁନାହିଁ । ତେଣୁ, ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ବିଫଳ ହେଲା ଏବଂ ବିନା କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଗଲା ।

47. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଆଇ.ପି.ଆଇ. ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ [(1995) 4 SCC 328] ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମାନ ମତ ରଖିଥିଲେ ।

48. ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉପଯୋଗୀ ହେବ ଯେ, ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା କେତେକ ଭୁଲ କାର୍ଯ୍ୟ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ପରିସର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଆସିପାରେ, କାରଣ ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଶକ୍ତିର ଅପବ୍ୟବହାର ଏବଂ ମନ୍ଦଆଚରଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା । ଅଧିକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ନିୟମକ କିମ୍ବା ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅଗ୍ରଗତି ପାଇଁ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ଭିସକୀର୍ତ୍ତୀ ବୈଧ ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଛି । ସେମାନେ 2003 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ, ଦକ୍ଷିଣୀୟ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରିବା କିମ୍ବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିବାର କ୍ଷମତାକୁ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ନୁହେଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଛି । 'ଅପବ୍ୟବହାର' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି 2003 ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ବରଂ ନ୍ୟାୟିକ ଘୋଷଣା ଦ୍ଵାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଏକ ଶବ୍ଦ ଭାବରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ତେଣୁ, 'ଅପବ୍ୟବହାର' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟିକୁ ଏହାର ଉପଯୁକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସାଧାରଣତଃ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅନୁଯାୟୀ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚୋରି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ/ମନ୍ଦଆଚରଣ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାରର ଅନର୍ଥକ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ । ମନ୍ଦଆଚରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚୋରି ମାମଲା ଯାହା ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ ଚୋରି ହୋଇନପାରେ ତାହା ଯୋଗାଣର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ଭିସକୀର୍ତ୍ତୀ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ବୋର୍ଡର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ । ହାଇଦ୍ରାବାଦ ବନସ୍ତଟି ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଏ.ପି. ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ [(1998) 4 SCC 471] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

49. ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିଗ ରହିଛି ଯେଉଁଥିରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟତା ଉଠାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ବିବାଦ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ନକରି । ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ଯେଉଁଠାରେ ଯାଞ୍ଚ ପରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରୀମାନେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା 142 KVA ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ଯାହା ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଯାଞ୍ଚ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ସୀମିତ, ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକୃତରେ ବିବାଦରେ ନାହିଁ । ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ଥିଲା । ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର ଚୁକ୍ତିନାମାର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ତଥା ବୈଧାନିକ ଲାଭର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଅଟେ । ବ୍ୟାଖ୍ୟା (b) (iv) ଅନୁଯାୟୀ, 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯଦି ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା । ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ (b) (iv), ଏହିପରି, ସେହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ ଯେଉଁଠାରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଭାରଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ଏହା ବର୍ଗ ଏବଂ ଶୁଳ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ସମାନ ହୋଇଥାଏ । ଚୁକ୍ତିନାମା ଦଲିଲରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଏକ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ସର୍ତ୍ତରେ ବିଦ୍ୟୁତ ସଂଯୋଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ 22 KVAରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 110 KVAରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ନାହିଁ । ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ନକାରାତ୍ମକ ଭାଷାର ବ୍ୟବହାର ନିଜେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଘୋଷଣା କରେ ଯେ ସର୍ବାଧିକ ଲୋଡ଼ଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ଏକ ଅତ୍ତର୍କିତ ନିଷେଧ ଥିଲା କାରଣ ଏହା ନିଜେ ପକ୍ଷପାତପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ, ନିୟାମକ 82 ଏବଂ 106ର ଭାଷାରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ ଉପଭୋକ୍ତା ଅନୁମୋଦିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଚାହିଦାଠାରୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିବେ ନାହିଁ, ଅନ୍ୟଥା ଏହା 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର' ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ଉପଭୋକ୍ତାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ । ପୁନଶ୍ଚ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 126ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (b) (4) ର ଭାଷାକୁ ସୀମିତ ଅର୍ଥ ଦେବା ପାଇଁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନାହିଁ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହା କେବଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ ଏବଂ ବର୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ନୁହେଁ ଯାହା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବ । ବିବାଦଟି ହେଉଛି ଯେ, ଯେଉଁଠି ଘରୋଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିମ୍ବା ବ୍ୟାବସାୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିଲା, କେବଳ ସେତେବେଳେ ହିଁ ଏହା ବ୍ୟବହାରକାରୀ କିମ୍ବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ବୁଝାଏ । ଅତିରିକ୍ତ ଭାରର ମାମଲା ଏହି ବର୍ଗରେ ଆସିବ ନାହିଁ । ଏହି ଯୁକ୍ତିଟି ପୁଣି କୌଣସି ମୂଳତତ୍ତ୍ୱହୀନ ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ, କେବଳ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଧ୍ୟାନ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଆମେ ପୂର୍ବରୁ କିଛି ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ଆଲୋଚନା କରିଛୁ ଯେ ଧାରା 126ର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ବିସ୍ତାରିତ ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ହେବ, ଯାହାଦ୍ୱାରା 2003 ଅଧିନିୟମର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରିବା ସହିତ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ । ନୂତନତ୍ୱ ନ ଦେଇ ଏବଂ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ପୂର୍ବାନୁମାନ କରିବା ସମୟରେ, ଆମେ କେବଳ ସେହି ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁ ଯାହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ବିଭିନ୍ନ ମାମଲାରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଭାବରେ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୋଇଛି । *ଆସୋସିଏସନ ଅଫ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିସିଟି ୟୁଜର୍ସ ବନାମ ଏ.ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* [(2002) 3 SCC 711] ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କିମ୍ବା ଆନୁସଙ୍ଗିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଶୁଳ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷା ବିଷୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଶୁଳ୍କକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଅଗ୍ରସର ହେବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାର ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷା କ୍ଷମତାକୁ କେବଳ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସୀମିତ ରଖିବେ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ମନମୁଖୀ ହୋଇଥାଏ । ଆନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ରେ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ବର୍ଗୀକରଣର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇନାହିଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ୟୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଶକ୍ତି କ୍ଷମତା କାରକ କିମ୍ବା ଶକ୍ତି କାରକ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଶକ୍ତିର ମୋଟ ବ୍ୟବହାର, ଯେଉଁ ସମୟରେ ଯୋଗାଣ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ କ୍ରମ ସବସିଡି କିମ୍ବା ଏହିପରି ଶୁଳ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ଯାହା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ୟୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଯେପରି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରରେ ଆର୍ଥିକ ଦକ୍ଷତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଅନୁଯାୟୀ ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାଏ । ଏହି ଶୁଳ୍କ 2003 ଅଧିନିୟମର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ତୁଚ୍ଚନାମାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ । ତେଣୁ ଚାହିଦା ଅନୁଯାୟୀ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ର ପରିମାଣ, ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଶୁଳ୍କ ଦର ମଧ୍ୟରେ ସିଧାସଳଖ ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି । ତେଣୁ, ଯେଉଁ ବର୍ଗରେ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ କରାଯାଉଛି, ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଟି ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ବିଷୟ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ । ତଥାପି, *ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ ବନାମ ବିଶ୍ଵ କ୍ୟାଲିବର ବିଲ୍ଡର୍ସ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍* [(2010) 4 SCC 539] ର ଅନ୍ୟ ଏକ ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ନେଇ ଚିନ୍ତିତ ଥିଲେ ଯେ ଅନଧିକୃତ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌କୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଲୋକପାଳଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା ରହିବ କି ନାହିଁ । ନକାରାତ୍ମକ ଭାବରେ ଏହାର ଉତ୍ତର ଦେଇ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ଭାରର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି :

"ଲୁଧିଆନାର ଜି.ଟି. ରୋଡ୍‌ରେ ଥିବା 66 KV ସବ୍ ଷ୍ଟେସନ୍‌ରୁ 8 MVA ଲୋଡ୍ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବାରୁ ଅଧିକାରୀ 2548 KW ଲୋଡ୍ ସହିତ ସଂଯୋଗ ମୁକ୍ତ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ, ଏହା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମଞ୍ଜୁରୀପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ନଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ଅନୁଯାୟୀ, ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଚଳିତ ସିଷ୍ଟମରେ 1500 KW କ୍ଷମତା ସହିତ ସଂଯୋଗ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଦାତା 481.637 KW ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତିର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ଥିଲା ।"

50. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସୁସଂଗତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସମର୍ଥନ କରିବ ଯେ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟବହାରର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (b) (iv) ଅଧୀନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

ହେବ । ଏହି କାରକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବା ପରେ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (3) ରୁ 126 (6) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 2 ଏବଂ 3 ଉପରେ ଆଲୋଚନା

51. ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁଯାୟୀ, ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି (ଉପଭୋକ୍ତା) କୁ ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଦାଖଲ କରିବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶର ସେବା ତାରିଖ ଠାରୁ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯଦି ଉପଭୋକ୍ତା ଧାରା 126 (4) ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରନ୍ତି, ତେବେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀ ପରିମାଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବେ ଏବଂ ଧାରା 126 (5) ଅନୁଯାୟୀ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବେ । ଧାରା 126 (6) ରେ ମନସ୍ଥ କରାଯାଇଛି ଯେ ଉପଧାରା (5)ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବର୍ଗ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ଶୁଳ୍କର ଦୁଇଗୁଣ ହାରରେ ଏହି ଧାରା ଅଧୀନରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯିବ । ଧାରା 126 (6) ରେ ଥିବା ବର୍ଗର ଉଲ୍ଲେଖ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମାଣିତ କରେ ଯେ ଆମେ ଗ୍ରହଣ କରିଛୁ ଯେ ଅତିରିକ୍ତ ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର ଦ୍ଵାରା ବର୍ଗର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସ୍ଵୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ଖୁଲାପକାରୀଙ୍କୁ ଧାରା 126 (6) ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଅନର୍ଥକ କାର୍ଯ୍ୟ ଭିତରକୁ ଆଣିବ । ଥରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଶେଷରେ ପାରିତ ହେବା ପରେ ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପରେ, ସେ ଉକ୍ତ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ, ନେହିଲେ ଯଦି ଏପରି ଆଦେଶରୁ ସେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି, ସେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 127 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । ଧାରା 127 ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲଟି କେବଳ ଧାରା 126 ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରହିବ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ଆଦେଶର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ । 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 127 ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲ ଦାଖଲ, ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଧାରା 127 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ସରଳ ଭାବେ ପଢ଼ିଲେ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଧାରା 126 ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ଯାହା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 127 ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲଯୋଗ୍ୟ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ଉପଧାରା (1) ରୁ ଉପଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ସୂଚନା କିମ୍ବା ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଜାରି କରିବା ଏପରି ଏକ ଆଦେଶ ହେବ ନାହିଁ ଯାହା ବିରୋଧରେ ଅପିଲ କରାଯିବ ।

52. ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ସ୍ଵୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଉତ୍ତରଦାତା 25 ଜୁଲାଇ, 2009 ର ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଅପିଲକୁ ବାଛି ନଥିଲେ ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ଉପ-ବିଭାଗ (2) ଏବଂ (3) ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ବିରୋଧରେ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଆଗତ କରିଥିଲେ । ଏହା ଆମକୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଆଡ଼କୁ ନେଇଯାଏ ଯେ 2003

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 127ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 226 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ପରିସର କ'ଣ ?

53. ଏହା ଆଇନର ଏକ ସ୍ଥିରୀକୃତ ନିୟମ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାଧାରଣତଃ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ପ୍ରୟୋଗରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବେ ନାହିଁ, ଯେଉଁଠାରେ ବୈଧାନିକ ବିକଳ ପ୍ରତିକାର ଉପଲବ୍ଧ ରହିଛି । ଏହା ସମାନ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ଆଇନର ଏହି ନିୟମ ବ୍ୟତିକ୍ରମରୁ ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମେତ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବୈଧାନିକ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହା ପରୋକ୍ଷରେ ଦେଖାଯିବ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାକୁ ହଟାଇ ଦିଆଯିବ । ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର ଅସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଏକ ବିକଳ ପ୍ରତିକାର ଉପଲବ୍ଧ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବ୍ୟତିକ୍ରମୀ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ କିଛି ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ, ବିଶେଷ କରି, ଯେଉଁଠାରେ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ କିମ୍ବା କ୍ଷମତାକୁ ଆପଣି କରାଯାଏ । ଏହି ବର୍ଗର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକକୁ ଆମେ କେବଳ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସ୍ୱରୂପ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଛୁ ଏବଂ ଏହାକୁ ଆଇନର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ନୁହେଁ, ଯାହା ଆମ ମତରେ, ବ୍ୟବହାରିକ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ବିକଳ ବୈଧାନିକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିକାରର ଉପଲବ୍ଧତା ନିଜେ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନପାରେ । ଏହା ସାଧାରଣତଃ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ । ଏପରି ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିବ ତାହା ହେଉଛି ଏହି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା କେତେ ପରିମାଣରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

54. ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ମାମଲାର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ନିଶ୍ଚିତ ନେବା ଉଚିତ ନା ମାମଲାର ତଥ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ କିମ୍ବା ଆଧିକାରୀକ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଉତ୍ତର ଦେବା ଉଚିତ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ବିଚାର ପାଇଁ ମାମଲା ପଠାଇବା ଉଚିତ ? ପୁନର୍ବାର, ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ପ୍ରୟୋଗକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା କୌଣସି ନୀତିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସହିତ କହିବା କିଛିଟା କଷ୍ଟକର । ଏହା ସର୍ବଦା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ । ଆମର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତ ହେଉଛି ଯେ, ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଣାଳୀର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଅଧିକ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ ଯଦି ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକାରର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି କେବଳ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଏ ଯେଉଁଠାରେ ଏହା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରଶ୍ନ କିମ୍ବା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ମୂଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାହାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ତେବେ, ଏହା କେବଳ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ କିମ୍ବା ଅପିଲ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ଗୁଣବତ୍ତା କିମ୍ବା ଏପରିକି ମାମଲାର ତଥ୍ୟାତ୍ମକ କାରକ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଉଚିତ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଏବଂ କିଛି ପରିମାଣରେ ସଠିକ୍ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେବଳ ଏହି କାରଣ ପାଇଁ ନିଜର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଯେ ମାମଲା ଉପରୋକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ମାମଲାରେ ଆସୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏକ ବୈଧାନିକ ବିକଳ ପ୍ରତିକାର ଉପଲବ୍ଧ । ଏହା ଏକ

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

ସ୍ଥିରାକୃତ ନୀତି ଯେ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ବ୍ୟର୍ଥତାରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବେ ନାହିଁ । ଆଇନ ନିଜେ ଏପରି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ ନାହିଁ ଯାହା ବ୍ୟର୍ଥ ହେବ, କିମ୍ବା ଏପରି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବ ନାହିଁ ଯାହା ନିରର୍ଥକ ହେବ - *ଲେକ୍ଟ୍ ନେମେନେମ୍ କୋଜିଟ୍ ଆଡ ଡାନା ସେଡ ଇନୁଟିଲିଆ* - ଆଇନ କାହାକୁ ବ୍ୟର୍ଥ ଏବଂ ଫଳହୀନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ଯଦି ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଉପରୋକ୍ତ କାରଣ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି କାରଣରୁ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନକୁ ବ୍ୟର୍ଥ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ତେବେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିପାରିବେ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନହୋଇଥିବା ମାମଲା ହୋଇ ରହିନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ଏହାର ଫସଲ ହୋଇସାରିଛି, ଯାହାକୁ ଆମେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନାବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁଛୁ । *ସ୍ୱିଲ୍‌ପୁଲ୍ କର୍ପୋରେସନ ବନାମ ବାଣିଜ୍ୟ ମାର୍କସ୍ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର, ମୁମ୍ବାଇ* [(1998) 8 SCC 1] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ, ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କସ୍ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର୍ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣଙ୍କ କ୍ଷମତାକୁ ନେଇ ଟ୍ରେଡ୍ ଆଣ୍ଡ ମର୍ଚେଣ୍ଡାଇଜ୍ ମାର୍କସ୍ ଆକ୍ଟ, 1958 ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିକାରର ଉପଲକ୍ଷତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ପ୍ରୟୋଗ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ଥିଲେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଭିନ୍ନ ରାୟ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ସମୟରେ ଏବଂ ଯେଉଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ବିକଳ ପ୍ରତିକାର ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ପ୍ରୟୋଗକୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି :-

“14. ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ବିଶେଷାଧିକାର ଜାରି କରିବାର କ୍ଷମତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକୃତିର ଏବଂ ଏହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ସୀମିତ ନୁହେଁ । ଏହି କ୍ଷମତା ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେବଳ ସମ୍ବିଧାନର ଭାଗ III ରେ ଥିବା ମୌଳିକ ଅଧିକାରକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ବନ୍ଦୀ ଉପସ୍ଥାପନ ଆଜ୍ଞାଦେଶ, ପରମ ଆଦେଶ, ନିଷେଧ, ଅଧିକାର ପୂଜା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଏବଂ ସେରିଟିଓରାରି ପ୍ରକୃତିର ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ନୁହେଁ ବରଂ "ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ" ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ ।

15. ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣ ନକରିବାକୁ ବିବେଚନାର ଅଧିକାର ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜ ଉପରେ କେତେକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଯେ ଯଦି ଏକ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପ୍ରତିକାର ଉପଲକ୍ଷ ହୁଏ, ତେବେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାଧାରଣତଃ ନିଜର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକଳ ପ୍ରତିକାର କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି ଯେ ଅତି କମରେ ତିନୋଟି ଆକସ୍ମିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନ କରିବା, ଯଥା, ଯେଉଁଠାରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନଟି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ମୌଳିକ ଅଧିକାର କିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟ ନୀତିର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଛି କିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ ଆଦେଶ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ବାହାରେ ଅଛି କିମ୍ବା କ୍ଷମତା ଭିତରେ ଥାଇ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅନେକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଇନ ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ଏହି ଅପରାଧ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଘୂର୍ଣ୍ଣନକୁ କାଟିବା ପାଇଁ ଆମେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଆଇନର ବିବର୍ତ୍ତନ ଯୁଗର କିଛି ପୁରୁଣା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବୁ, କାରଣ ସେଗୁଡ଼ିକ ଏବେବି ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ରହିଛି ।

19. *କଲିକତା ଡିସକାଉଣ୍ଟ କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆଇଟିଓ କମ୍ପାନୀ ଡିଷ୍ଟି.* [1961] 41 ITR 191 (SC)ରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ସମ୍ବିଧାନ ବିଚାରପୀଠ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି :

“ଯଦିଓ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଷେଧାଦେଶ କିମ୍ବା ସେରଟିଓରାରି ଜାରି କରାଯିବ ନାହିଁ, ତଥାପି ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ବିନା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ନିଷେଧ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରିବାର କ୍ଷମତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କର ରହିଛି । ଯଦି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ବିନା କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦୀର୍ଘ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଅନାବଶ୍ୟକ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ଶିକାର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ, ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି ପରିଶାମକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବେ । ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିନା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସେରଟିଓରାରି ଏବଂ ନିଷେଧ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇପାରିବ ।”

20. ବହୁତ ସମୟ ବିତିଯାଇଛି ଏବଂ ଅନେକ ଘଟଣା ଘଟିଯାଇଛି, ଯାହାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କୌଣସି କ୍ଷତିକାରକ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିନାହିଁ, ଯାହା ପୁରୁଣା ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଏହାର ପରିଶାମ ହେଉଛି ଯେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ଉପରେ ଆଇନ, ବିକଳ ବୈଧାନିକ ପ୍ରତିକାର ସତ୍ତ୍ୱେ, ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ ନାହିଁ, ବିଶେଷ କରି ଏପରି ଏକ ମାମଲାରେ ଯେଉଁଠାରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ନଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଛି କିମ୍ବା କୌଣସି ଆଇନଗତ ଆଧାର ବିନା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ଦଖଲ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଏ ।

21. ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ବାହାରେ ଥିଲା ଏବଂ ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ ନିବନ୍ଧକ 'ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ' ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ଯାଞ୍ଚ ନକରି ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନଥିଲେ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

55. ଏପରିକି ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ [(2000) 10 SCC 482] ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଟି ଆଇନଗତ ଥିଲା, ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯେ ଦୂରଭାଷ ସଂଯୋଗ ଏବଂ ଉପକରଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କି ନୁହେଁ ଏବଂ ଭାରତ ସଂଘକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ପ୍ରଦାନରୁ କାହିଁକି ମୁକ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଟି ମୌଳିକ ଚରିତ୍ରର ଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ପଦାନୁକ୍ରମରେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଅଧିକାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦେଇ ଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ ଆଇନଗତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ ।

56. ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଏହି ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ବୈଧାନିକ ଅପିଲ ନାହିଁ ଏବଂ ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଆପଣ ଦାଖଲ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ଏହା କେବଳ ସେତେବେଳେ ହୋଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ଏକ ତୃତୀୟ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏକ ବୈଧାନିକ ଅପିଲ ବାଛି ପାରିବେ ଯାହା ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

57. ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାରେ ତ୍ରୁଟି କରିନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ଆଇନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଆକଳନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମେତ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବିଶେଷତାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଯଦି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏକ ଆଧିକାରିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପରେ, ଗୁଣବତ୍ତା ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ବିଚାର ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ସମ୍ପର୍କ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥାଆନ୍ତେ, ତେବେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଥାଆନ୍ତା । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ଦାବିର ବୈଧତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନକରି ଏବଂ ଏହାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ଅଭାବ ଏବଂ ବ୍ୟର୍ଥତାରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତାର ପ୍ରୟୋଗ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟତା ନଥିବା ସମେତ ନିଜର ଆପଣ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ।

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2011] 15 (ADDL.) S.C.R.

58. ରାୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରିବା ଏବଂ ଉତ୍ତର ଦେବା ପରେ, ଆମେ ଆମର ରାୟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ନଥିବୁ କରାଯାଇ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁ ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା : -

1. ଯେଉଁଠାରେ ଉପଭୋକ୍ତା ଅନୁମୋଦିତ ଏବଂ ସଂଯୁକ୍ତ ଶକ୍ତିକ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର କରି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ନିୟାମକ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରନ୍ତି, ସେହି ଉପଭୋକ୍ତା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ର ପରିସର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ 'ଦଣ୍ଡିତ ଏବଂ ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ଅଧୀନରେ' ରହିବେ ।

2. 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 ରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା 'ବିଦ୍ୟୁତର ଅନଧିକୃତ ବ୍ୟବହାର ଅର୍ଥ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସଂଯୁକ୍ତ ଶକ୍ତିକ୍ଷମତା ତୁଳନାରେ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର ମାମଲା 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (b) (iv) ଅଧୀନରେ ଆସିବ, ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଏହା ନିୟମାବଳୀର ନିୟାମକ 82 ଏବଂ ନିୟାମକ 106 ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିବ ।

3. 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 127ର ଭାଷାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ କେବଳ ଧାରା 127 ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ଏବଂ ଧାରା 126 (2) ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ବିଜ୍ଞପ୍ତି ତଥା ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅପିଲ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

4. ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାଧାରଣତଃ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ନିଜର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରି 2003 ଅଧିନିୟମର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଉଚିତ ।

5. 2009 ଜୁଲାଇ 25 ତାରିଖର ବିଜ୍ଞପ୍ତି/ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶକୁ ଏକ ଆଧିକାରିକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିବା ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତାର କୌଣସି ତ୍ରୁଟି କରିନଥିଲେ । ତେବେ, ମାମଲାର ବାସ୍ତବ ବିବାଦ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିସରକୁ ପ୍ରବେଶ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର ଆଧିକାରିକ ସୀମାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲେ ।

6. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଧିକାରିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଚାର କରିସାରିଥିବାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହେଉଛି ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଆପତ୍ତି, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଦାଖଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (5) ଅନୁଯାୟୀ ମନସ୍ଥ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଏକ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଏହି ମାମଲାକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍

[ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

59. ପୂର୍ବରୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି ଏବଂ 2003 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 126 (3) ଅନୁଯାୟୀ ମନସ୍ଥ ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଉପରେ ଯଦି କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଥାଏ, ତାହା ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଦାଖଲ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ, ତୁରନ୍ତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ରୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ମାମଲାକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

60. ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତରେ ଅପିଲକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ବେଳେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ନିଜସ୍ଵ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଡି.ଜି.

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ଵୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତରଣ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , କଟକ ।